

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII**

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1179

din 3 noiembrie 2015

Văzând modificările și completările aduse Regulamentului privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1157 din 3 noiembrie 2015,

Având în vedere dispozițiile art. 39 alin. (6) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile art. 3 alin. (2) din Regulamentul privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 676/2007, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul prevederilor art. 133 alin. (5) și (7) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art. I – Se aprobă Ghidul de evaluare a activității profesionale a magistraților, cuprins în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. II – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2016.

Art. III – La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 10 din 17 ianuarie 2008 pentru aprobarea Ghidului de evaluare a activității profesionale a magistraților.

Art. IV – Dacă perioada supusă evaluării a început înainte de data intrării în vigoare a prezentei hotărâri și se împlinește după această dată, la evaluarea judecătorului sau procurorului se are în vedere Ghidul de evaluare a activității profesionale a magistraților, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 10 din 17 ianuarie 2008.

Art. V – Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii și se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție și celorlalte instanțe judecătorești, precum și parchetelor de pe lângă acestea.

Data în București, la 3 noiembrie 2015.

**PREȘEDINTE,
JUDECĂTOR MARIUS BADEA TUDOSE**

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1179 din 3 noiembrie 2015

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

GHID

DE EVALUARE A ACTIVITĂȚII PROFESIONALE A MAGISTRAȚILOR

- 2015 -

GHID DE EVALUARE PROFESIONALĂ A MAGISTRAȚILOR

CAPITOLUL I

NOȚIUNI INTRODUCTIVE:

1.1 SCOPUL ȘI PRINCIPIILE EVALUĂRII

Scopul sintetic al evaluării: stabilirea nivelului de competență profesională a judecătorilor și procurorilor, îmbunătățirea performanțelor lor profesionale , creșterea eficienței activității instanțelor și parchetelor și a încrederii publice în sistemul judiciar, menținerea și consolidarea calității acestui sistem.

La fiecare trei ani, judecătorii și procurorii sunt evaluați în ceea ce privește *eficiența, calitatea activității și integritatea, obligația de formare profesională continuă și absolvirea unor cursuri de specializare* . În cazul judecătorilor și procurorilor numiți în funcții de conducere, evaluarea se face și asupra *modului de îndeplinire a atribuțiilor manageriale*.

(cf. Legii 303/2004 și Hotărârii CSM nr. 676/04.10.2007 de aprobare a Regulamentului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor .).

Principiile evaluării precizează elementele considerate esențiale pentru evaluarea eficientă

Definiția evaluării:

Evaluarea trebuie înțeleasă, în primul rând, ca o măsură care asigură motivarea/stimularea

magistraților și a instanțelor/parchetelor pentru dezvoltarea profesională și organizațională, necesară creșterii calității actului de justiție.

Este procesul prin care nivelul de performanță profesională a fiecărui magistrat este apreciat prin raportare la un cadru de referință al competențelor și prin care se identifică nevoile de instruire și dezvoltare profesională.

1. Principiul evaluării orientate de criterii și bazate pe indicatori de performanță în activitățile profesionale:

Definirea criteriilor:

- Legea precizează criteriile după care magistrații vor fi evaluați, respectiv:
 1. eficiența,
 2. calitatea activității
 3. integritatea,
 4. obligația de formare profesională continuă și absolvirea unor cursuri de specializare.
 5. în cazul judecătorilor și procurorilor numiți în funcții de conducere, evaluarea se face și asupra modului de îndeplinire a atribuțiilor manageriale.
- Consiliul Superior al Magistraturii a coordonat elaborarea **Profilului magistratului în sistemul juridic din România.** (<http://www.csm1909.ro/csm/index.php?cmd=caut&doc=30&lk=6>), care a fost adoptat de Plen prin Hotărârea nr. 184/1 martie 2006.

2. Principiul evaluării participative:

Corpul magistraților a fost amplu implicat atât în elaborarea Profilului magistratului (structura de competențe relevante pentru eficiența și calitatea actului de justiție), cât și în aplicarea schemei de evaluare bazate pe competențe.

Magistrații - judecători și procurori - sunt împuterniciți să realizeze evaluarea profesională, în condițiile legii.

	Evaluatorii sunt selectați dintre judecători și procurori cu respectarea prevederilor legii.
3. Principiul evaluării științifice (opusă evaluării spontane, intuitive):	
	Procesul de evaluare va fi realizat de evaluatori instruiți în acest sens. Instruirea are în vedere deprinderea aptitudinilor pentru ca evaluatorul să poată îndeplini atribuții specifice: • să constate și să aprecieze modul cum magistratul își îndeplinește atribuțiile profesionale în raport cu competențele din profilul funcției de magistrat; • să motiveze magistrații evaluați în realizarea auto-aprecierii; • să dea feed-back constructiv; • să nu intervină în desfășurarea proceselor observate; • prin evaluarea făcută, să fundamenteze planul individual de dezvoltare profesională, pentru magistratul evaluat, dacă este cazul.
4. Principiul transparenței și corectitudinii evaluării:	
	Magistrații sunt consultați în toate etapele deciziei și implementării schemei de evaluare: • În stabilirea structurii competențelor care vor fi evaluate; • În selectarea indicatorilor (comportamente, conduite și acțiuni) relevante pentru aceste competențe; • În alegerea evaluatorilor; • În procesul de evaluare propriu-zis. Schema de evaluare propusă descurajează folosirea oricărui test standardizat de aptitudini sau de personalitate care nu definește și nu explică clar, durabil din punct de vedere științific, competențele ce vor fi măsurate.
5. Principiul consolidării independenței și răspunderii magistratului:	
	Sub nicio formă evaluarea nu va aduce atingere independenței magistratului.
6. Principiul dezvoltării profesionale prin evaluare:	

	Aplicarea acestui principiu presupune desfășurarea procesului de evaluare astfel încât să contribuie la identificarea nevoilor de pregătire și dezvoltare profesională pentru judecătorul/procurorul evaluat.
--	---

1.2 CADRUL DE REFERINȚĂ PENTRU EVALUAREA BAZATĂ PE COMPETENȚE: PROFILUL MAGISTRATULUI

Evaluarea profesională a magistraților se desfășoară în limitele unui cadru de referință care cuprinde:

1. **Legea nr.303/2004**, care precizează criteriile de evaluare – eficiența, calitatea activității, integritatea și obligația de pregătire profesională continuă, precum și calificativele cu care este apreciată performanța – foarte bine, bine, suficient și insuficient – și impactul lor asupra carierei magistratului și asupra calității sistemului juridic.
2. **Regulamentul privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor.**
3. **Indicatorii de performanță în activitățile profesionale ale judecătorului/procurorului**, stabiliți printr-o largă consultare a corpului magistraților. Indicatorii precizează care sunt elementele și aspectele de performanță a magistratului care trebuie apreciate cu ajutorul calificativelor, astfel încât să nu fie afectată independența magistratului și să fie respectat dreptul fiecărui magistrat la o evaluare corectă.
4. Prezentul **Ghid de evaluare profesională a magistraților** care, într-o perspectivă de ansamblu a noii scheme de evaluare, evidențiază **legătura** între definiția, scopul, principiile evaluării și modalitățile și mijloacele prin care evaluarea se realizează, precum și aspecte legate de administrarea procesului de evaluare.

1.3 CRITERII ȘI INDICATORI DE PERFORMANȚĂ ÎN ACTIVITĂȚI PROFESIONALE

1.3.1 Introducere:

Evaluarea este un proces prin care performanța, adică *nivelul calitativ la care magistratul își îndeplinește atribuțiile curente în instanță și parchete*, este apreciată în raport cu un cadru de referință, care definește indicatorii relevanți pentru criteriile de evaluare stabilite de lege.

Procesul de evaluare presupune analiza modului cum magistratul își îndeplinește activitățile profesionale curente, pentru a aprecia comportamentele și acțiunile profesionale îndeplinite la un nivel adecvat cerințelor profesionale și, de asemenea, pentru a identifica modurile de acțiune profesională în care magistratul are nevoie prioritară de perfecționare și autodezvoltare.

Procesul de evaluare cuprinde următoarele activități: observarea de către membrul desemnat al comisiei a unor activități profesionale ale magistratului, cu caracter public în cazul judecătorului, desfășurate de judecătorul evaluat, analiza documentelor care conțin rezultate ale activității profesionale a magistratului, autoanaliză și autoapreciere, interviul de evaluare a magistratului, dacă este cazul, stabilirea unui calificativ pentru nivelul calitativ la care magistratul și-a îndeplinit activitatea în perioada supusă evaluării (ultimii 2 sau 3 ani, după caz), precum și, dacă este cazul, stabilirea de comun acord a planului individual de dezvoltare profesională

Atât evaluarea, cât și aprecierea făcută de membrii comisiei de evaluare se fac *prin raportare la același cadru de referință*, care cuprinde: *criteriile* de evaluare prevăzute de lege, *activitățile* profesionale și *indicatorii de performanță* în activitățile profesionale, precum și *calificativele/standardele* după care un magistrat este apreciat ca fiind competent (sau incompetent) pentru îndeplinirea activităților de bază și specifice ale postului pe care îl ocupă.

Criteriile de evaluare și indicatorii relevanți pentru aceste criterii alcătuiesc o structură în care criteriul prevăzut de lege, având un caracter general, este detaliat în elementele care îl definesc și care sunt pentru el indicatori.

Indicatorii ghidează aprecierea comportamentelor, acțiunilor și conduitelor profesionale în activități profesionale specifice magistratului. Structura de criterii și indicatori *constituie principalul instrument* care asigură transparența evaluării și caracterul ei unitar, *respectarea independenței magistratului și dreptul acestuia la o evaluare corectă*. Fiecare criteriu poate fi demonstrat prin elementele sale definitorii, iar acestea, la rândul lor, pot fi demonstrate prin indicatori specifici (comportamente, acțiuni și conduite profesionale observabile sau care pot fi documentate).

Un indicator de performanță specific trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să nu afecteze independența magistratului;
- să stimuleze și să diferențieze performanțele magistraților
- să fie măsurabil.

1.3.2 Evaluarea activităților specifice funcției de judecător:

CRITERIU : EFICIENȚA	În aprecierea indicatorilor de eficiență, se va porni de la valorile furnizate, pentru fiecare dintre acești indicatori, de programul StatisEcris . În nicio situație aprecierea acestor indicatori nu se poate face exclusiv pe baza datelor furnizate de programul StatisEcris, ci aceștia vor fi avuți în vedere în funcție de: - volumul de activitate al instanței în domeniul de specializare al judecătorului evaluat, volumul de activitate al judecătorului evaluat, complexitatea cauzelor cu care a fost investit și încărcătura efectivă medie pe țară în același domeniu de specializare. La stabilirea „domeniului de specializare” este
-----------------------------	--

	recomandabil să fie avute în vedere următoarele domenii principale: civil, penal, contencios administrativ și financiar fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, cauze în materia insolvenței. În egală măsură, comisiile de evaluare pot avea în vedere și subdomenii de specializare (ex. litigii cu minori și de familie, litigii cu profesioniști etc.) dacă apreciază că raportarea la aceste subdomenii de specializare prezintă o relevanță superioară în procesul de evaluare. În aprecierea complexității cauzelor cu care a fost investit judecătorul evaluat, este permisă studierea, prin sondaj, a dosarelor. În situația în care judecătorul evaluat solicită verificarea și a altor dosare decât cele selectate de comisia de evaluare, aceasta are obligația de a studia și dosarele indicate de judecător. - celelalte activități desfășurate de judecători pe baza unor dispoziții din legi și regulamente <u>(în acest context, se va tine seama, de pildă, și de activitatea de conducere desfășurată de judecătorii care ocupă funcții de conducere).</u> - de situațiile în care, din motive obiective, judecătorul evaluat a lipsit o perioadă mai lungă din instanță (ex. concediu medical, concediu fără plată). - <u>alte situații obiective de natură a distorsiona aprecierea asupra indicatorilor de eficiență, cum ar fi: preluarea unui nou complet în cursul perioadei de referință, întârzieri în soluționarea cauzelor din motive independente de voința judecătorului, repartizarea unui număr neobișnuit de mare de dosare nou-intrate spre sfârșitul perioadei de referință, etc.</u> <u>Toate elementele prezentate vor fi avute în vedere de comisia de evaluare, din oficiu sau la cererea judecătorului evaluat, doar în măsura în care pot contribui la îmbunătățirea aprecierii asupra indicatorilor de eficiență, apreciere realizată inițial pe baza valorilor furnizate de programul StatisECRIS.</u>
Indicatori: 1. Rata de soluționare a dosarelor (operativitatea) calculată exclusiv în raport de dosarele nou-intrate.	Acest indicator este calculat ca fiind raportul dintre dosarele finalizate într-o perioadă de referință (un an de zile) și dosarele nou-intrate în aceeași perioadă de referință, exprimată procentual.

2. Stocul de dosare mai vechi de un an/un an și 6 luni	Acest indicator este calculat ca fiind suma dosarelor aflate pe rol la finele perioadei de referință și nefinalizate, mai vechi de 1 an pentru judecătorii de la curțile de apel și 1 an și 6 luni pentru judecătorii de la celelalte instanțe.
3. Ponderea dosarelor închise într-un an	Acest indicator reprezintă suma dosarelor finalizate în termen de mai puțin de 1 an de la înregistrare, raportat la suma tuturor dosarelor soluționate în perioada de referință de judecătorul evaluat, exprimată procentual.
4. Redactările peste termenul legal	Acest indicator reprezintă procentul de redactare peste termen a dosarelor finalizate cu document de tip final Hotărâre.

EFICIENȚA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE DE JUDECĂTORII DE SUPRAVEGHERE A PRIVĂRII DE LIBERTATE

Indicatori:	
1. Respectarea termenelor de soluționare a cauzelor	În aprecierea indicatorilor de eficiență, se va porni de la datele furnizate, pentru fiecare dintre acești indicatori, de judecătorul de supraveghere a privării de libertate evaluat.
2. Respectarea termenelor legale de redactare a încheierilor și de efectuare a comunicărilor prevăzute de dispozițiile legale	Comisia de evaluare poate examina, integral sau prin sondaj, registrele și condicile în care este evidențiată activitatea judecătorului de supraveghere a privării de libertate. În situația în care judecătorul evaluat solicită verificarea și a altor evidențe/registre decât cele selectate de comisia de evaluare, aceasta are obligația de a studia și pe cele indicate de judecător.
3. Desfășurarea, în termenele legale, sau, în lipsa lor, în mod constant și cu regularitate, a activităților cu caracter administrativ prevăzute de lege	La analizarea acestor indicatori se vor avea în vedere dispozițiile Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, ale Regulamentului privind organizarea activității judecătorului de supraveghere a privării de libertate, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 89/2014, precum și alte acte normative incidente.
	Acest criteriu vizează două <u>categorii</u> de activități:

2. CRITERIU: CALITATEA ACTIVITĂȚII	1. activitatea de judecată; 2. alte activități desfășurate de judecători.
Indicatori: 1. Calitatea redactării hotărârilor judecătorești¹ (structură coerentă, argumentație clară, logică juridică, exprimare precisă, capacitate de sinteză, stil limpede și concis, analiză și interpretare a probelor propuse și administrate - Regulile privind evaluarea calității hotărârilor judecătorești sunt cuprinse în Capitolul III al prezentului ghid).	La analizarea acestui indicator, se vor avea în vedere: - <i>capacitatea de analiză și sinteză</i> - <i>coerența în exprimare</i> - <i>argumentația clară și logică</i> În acest sens, evaluatorul va ține seama de următoarele aspecte: • încuviințarea sau înlăturarea <i>argumentată</i> a cererilor părților prin raportarea la probe, la principii și reguli de drept; • argumentarea coerentă și corectă din punct de vedere al logicii juridice a dispozițiilor luate în timpul ședinței de judecată; • evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare; • redactarea dispozitivului hotărârii într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare; • analizarea și interpretarea probelor administrate; • exemplificarea modului în care au fost aplicate jurisprudența CEDO și CJUE, atunci când e cazul. Atenție! Aceste exemple se vor completa cu Regulile privind evaluarea calității hotărârilor judecătorești cuprinse în Capitolul III al prezentului ghid.
2. Conduita în timpul ședinței de judecată și în exercitarea altor îndatoriri profesionale	La analizarea acestui indicator, se vor avea în vedere: - <i>abilitățile de comunicare clară și logică</i> - <i>profesionalismul interacțiunii sociale</i>

¹ Inclusiv încheieri (altele decât cele interlocutorii) prin care se soluționează diferite cauze – de exemplu încheierile date de judecătorul sindic, de judecătorul de la compartimentul de executări penale, civile, cele pronunțate în materia arestării preventive etc.

	Pentru aprecierea abilităților de comunicare clară și logică, evaluatorul va avea în vedere următoarele aspecte: • consemnarea clară și exactă a depozițiilor martorilor și a declarațiilor părților din proces; • comunicarea clară și logică în timpul ședinței de judecată/transmiterea de mesaje clare, corecte; • asigurarea că participanții la proces au înțeles aspectele esențiale ale procesului și obligațiile care le revin; • receptivitatea la cererile și excepțiile invocate de părți/ascultarea cu atenție a părților; • crearea unui climat favorabil exprimării părților în litigiu. Pentru aprecierea profesionalismului interacțiunii sociale, evaluatorul va avea în vedere următoarele aspecte: • asigurarea ordinii și solemnității ședințelor de judecată; • asigurarea egalității de tratament pentru toate părțile din proces; • atitudinea corespunzătoare față de părți/participanți în cursul procesului; • folosirea unui ton adecvat, politicos; • capacitatea de a gestiona o situație de criză în sala de judecată; • evitarea manifestării atitudinilor arogante, disprețuitoare; • comportamentul și comunicarea cu ceilalți judecători, cu procurorii, avocații personalul auxiliar, justițiabilii, mass-media; • manifestarea respectului față de persoana interlocutorului.
3. Calitatea altor activități desfășurate de judecătorul evaluat	La analizarea acestui indicator, se vor avea în vedere: - <i>periodicitatea verificărilor efectuate la compartimentul sau, după caz, instituția respectivă;</i> - <i>soluționarea corespunzătoare a deficiențelor constatate;</i> - <i>întocmirea în termen și verificarea corespunzătoare a lucrărilor;</i> - <i>respectarea obligațiilor cu caracter administrativ.</i>

	Pentru aprecierea acestor elemente, datele se culeg din registrele special întocmite pentru fiecare compartiment/instituție în parte, precum și din alte acte care constată rezultatul verificărilor. În fapt, evaluatorul va urmări identificarea corectă a problemelor cu care se confruntă activitatea comportamentului respectiv și dispunerea unor măsuri coerente și eficiente de înlăturare a dificultăților. Pentru același indicator, se va avea în vedere, dacă este cazul, activitatea desfășurată de judecătorul evaluat în calitate de purtător de cuvânt, situație în care se va aprecia modul de îndeplinire a atribuțiilor specifice, astfel cum acestea sunt reglementate de Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass-media, precum și de cadrul normativ incident. Totodată, în activitatea purtătorului de cuvânt, se vor analiza: - asigurarea accesului la informațiile de interes public din cadrul instanței; - documentarea suficientă și implicarea în cunoașterea celorlalte activități de la nivelul instanței; - capacitatea de a avea un dialog real și de a transmite corect mesajul respectiv; - utilizarea unui ton adecvat și politic;
CALITATEA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE DE JUDECĂTORII DE SUPRAVEGHERE A PRIVĂRII DE LIBERTATE	
Indicatori: 1. Calitatea redactării încheierilor pronunțate 2. Conduita în timpul desfășurării procedurilor administrativ-jurisdicționale și a altor activități cu	La analizarea acestor indicatori se vor avea în vedere, <i>în mod corespunzător</i>, elementele în raport de care se apreciază calitatea activității desfășurate de judecătorii din cadrul instanțelor. Pentru analizarea indicatorului vizând conduita în timpul desfășurării procedurilor administrativ/jurisdicționale și a altor activități cu caracter administrativ, cel puțin

caracter administrativ	un membru al comisiei de evaluare asistă anual la cel puțin una dintre activitățile desfășurate de judecătorul de supraveghere a privării de libertate evaluat la care participă în calitate de președinte și întocmește un proces-verbal în care se menționează abilitățile de comunicare clară și logică și profesionalismul interacțiunii sociale.
3. Organizarea evidenței activității judecătorului de supraveghere a privării de libertate	
3. CRITERIU : INTEGRITATEA	Integritatea magistratului se referă la faptul că imparțialitatea, corectitudinea, onestitatea nu-i sunt cîntite de nici un fel de practici necorespunzătoare ² .
Indicator	

² Definiție: Integritatea este calitatea personală care îi permite magistratului să se sustragă oricărui fel de influență asupra procesului prin care el caută, admite probe și deliberează. A avea integritate înseamnă, în primul rând a avea consistență, înseamnă a avea anumite principii morale și a acționa consecvent în acord cu ele. Comportamentul verbal trebuie să exprime aceste principii, iar conduita în orice situație trebuie să fie consecventă cu valorile declarate. Valorile unei persoane trebuie să alcătuiască, ele însele, o structură coerentă în care unele sunt mai importante decât altele. Doar astfel persoana poate apăra o anumită poziție (opinie) mai degrabă decât alta. Integritatea unei persoane nu poate fi recunoscută dacă aceasta se simte liberă să adopte orice poziție i se pare potrivită la un moment dat, indiferent de poziția apărută într-o situație rezonabil similară.

Integritatea înseamnă aderență consecventă la standarde etice. Integritatea morală implică nu doar a acționa consistent cu orice sistem de convingeri personale, ci a acționa consistent doar cu un set de valori justificabile din perspectivă morală. Un astfel de sistem trebuie să fie în primul rând rațional și logic și în al doilea rând trebuie să fie dedus printr-o reflecție morală proprie. De aceea, reflecția morală este primul pas în identificarea conduitei integre a unei persoane, a faptului că ea poate discerne între bine și rău pentru a acționa cu integritate. Reflecția morală îi permite persoanei să-și păstreze integritatea chiar modificându-și convingerile, dacă la un moment dat constată că sunt moralmente inacceptabile. Pentru că integritatea este o manifestare a reflecției, a raționalității, oamenii iraționali nu pot avea integritate.

Integritatea poate fi exercitată numai în cadrul legii: un magistrat trebuie să urmeze litera legii chiar dacă personal nu este de acord cu ea. Persoanele cu integritate morală trebuie să aibă un angajament veritabil să facă ceea ce cred că este în litera legii în orice circumstanță de aplicare a ei și să fie domice să-și supună la o serioasă examinare convingerea lor în legătură cu acest lucru (cu ceea ce este litera legii).

Încălări ale Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor, stabilite prin hotărâri definitive ale Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii; sancțiuni disciplinare rămase definitive în perioada supusă evaluării; pronunțarea față de judecătorul evaluat a unor soluții de renunțare la urmărire penală, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de condamnare, pentru care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu a propus eliberarea din funcție, în condițiile legii.	Pentru aprecierea acestui indicator, cu privire la încălcările Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor, se vor avea în vedere doar faptele constatate prin hotărâri care au rămas definitive în perioada supusă evaluării, indiferent dacă faptele au fost săvârșite în cursul sau anterior perioadei de evaluare. Se va ține seama de natura și gravitatea faptei, de împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, precum și, dacă este cazul, de perseverența în săvârșirea unor astfel de fapte. La stabilirea perseverenței, pot fi avute în vedere și alte fapte, inclusiv cele constatate prin hotărâri rămase definitive în perioada anterioară celei supuse evaluării. Referitor la sancțiunile disciplinare, se vor avea în vedere doar sancțiunile disciplinare care au rămas definitive în perioada supusă evaluării, aplicate pentru fapte săvârșite în cursul sau anterior perioadei de evaluare. Se va ține seama de natura și gravitatea abaterii disciplinare, de împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, precum și, dacă este cazul, de perseverența în săvârșirea unor abateri disciplinare. La stabilirea perseverenței, pot fi avute în vedere și alte abateri, inclusiv cele pentru care s-au aplicat sancțiuni disciplinare prin hotărâri rămase definitive în perioada anterioară celei supuse evaluării. Cu privire la soluțiile de renunțare la urmărire penală, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de condamnare, pentru care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu a propus eliberarea din funcție, în condițiile legii, se vor avea în vedere soluțiile rămase definitive în perioada supusă evaluării, indiferent dacă faptele au fost săvârșite în cursul sau anterior perioadei de evaluare. Se va ține seama de natura și gravitatea faptei, de împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, precum și, dacă este cazul, de perseverența în săvârșirea unor fapte pentru care s-au adoptat astfel de soluții. La stabilirea perseverenței, pot fi avute în vedere și alte fapte, inclusiv cele pentru care s-au adoptat soluții rămase definitive în perioada anterioară celei supuse evaluării.
--	--

4. CRITERIU: OBLIGATIA DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ SI ABSOLVIREA UNOR CURSURI DE SPECIALIZARE	Evaluatorul va avea în vedere manifestarea de voință a judecătorului în sensul înscrierii spre participare sau confirmării invitațiilor primite pentru participarea la diverse programe de formare profesională continuă, atunci când participarea nu a fost posibilă din motive obiective (de exemplu, din cauza volumului mare de activitate al instanței la care funcționează sau al judecătorului respectiv), precum și în cazul în care avizul colegiului de conducere la deplasarea respectivă a fost nefavorabil.
Indicator Disponibilitatea de a participa la programele de formare profesională continuă ori la alte forme de perfecționare profesională, participarea la activitățile care au drept scop unificarea practicii judiciare și la învățământul profesional al judecătorilor, respectiv participarea la întâlnirile trimestriale ale judecătorilor de supraveghere a privării de libertate.	În ipoteza în care judecătorul nu participă la activitățile de formare profesională din motive nejustificate, comisia de evaluare va avea în vedere aceste aspecte la stabilirea punctajului. Pentru cazurile în care nu au fost incidente astfel de situații, se ia în considerare participarea efectivă la programul de formare continuă. Evaluatorul va avea în vedere participarea efectivă la activitățile care au drept scop unificarea practicii judiciare, la învățământul profesional al judecătorilor, respectiv la întâlnirile trimestriale ale judecătorilor de supraveghere a privării de libertate, ținând seama însă de situațiile în care, din motive obiective, judecătorul evaluat nu a putut participa (ex. participarea în ședința de judecată, îndeplinirea unor activități care reclamă urgență, efectuarea concediului de odihnă sau a altor concedii etc.) Pentru evaluarea acestui indicator se va avea în vedere inclusiv disponibilitatea de participare sau participarea la cursuri de limbi străine sau de operare pe calculator. Notă: * În aprecierea aceluiași criteriu pot fi avute în vedere și prezentarea de teme la colocvii, simpozioane de specialitate, lucrări și articole publicate, inclusiv contribuții la elaborarea unor culegeri sau buletine de jurisprudență, proiecte și culegeri de acte normative, activitatea didactică, inclusiv cea de formator, tutore de practică, responsabil cu formarea continuă descentralizată, fără ca nerealizarea uneia dintre aceste activități să constituie temei pentru depunere. * La dosarul de evaluare vor fi depuse, de către judecătorul evaluat, diplomele sau atestatele din care reiese participarea la programele de formare profesională sau la celelalte cursuri prevăzute la art. 7 din Regulament ori, după caz, înscrierile ce atestă disponibilitatea magistratului de a participa la astfel de programe/cursuri. De asemenea, se vor depune la dosar și alte date relevante oferite de judecătorul care

	răspunde de formarea profesională în cadrul instanței.
--	--

1.3.3 Evaluarea îndeplinirii atribuțiilor manageriale ale judecătorilor cu funcții de conducere:

Activitatea desfășurată de judecătorii care ocupă funcții de conducere	
Indicatori:	
1. Capacitatea de conducere și organizare	Evaluatorul va urmări modalitatea de utilizare a autorității formale (conferită de funcția deținută) și a autorității informale (conferită de valoarea morală și profesională a conducătorului) în vederea realizării obiectivelor stabilite în planul inițial de management (întocmit în vederea susținerii concursului pentru numirea în funcția de conducere/pentru numirea în calitate de președinte de secție), precum și a obiectivelor stabilite ulterior, pe durata exercitării mandatului. Totodată, va urmări capacitatea de organizare, ca modalitate de identificare a resurselor necesare pentru realizarea obiectivelor propuse. La analiza acestui indicator, se vor avea în vedere: - <i>gestionarea resurselor umane și materiale;</i>

- *capacitatea de planificare a activităților;*
- *repartizarea echilibrată și echitabilă a atribuțiilor de serviciu;*
- *modul de îndeplinire a atribuțiilor specifice, prevăzute de legi și regulamente.*

Pentru aprecierea modului de gestionare a resurselor umane și materiale, evaluatorul va avea în vedere următoarele aspecte:

- preocuparea conducătorului evaluat de a analiza organigrama și resursele umane echivalente, de a face previziuni privind necesarul de resurse umane ale instanței pe termen scurt, mediu și lung și de a-și stabili obiective în acest sens;
- repartizarea echitabilă a grefierilor și a celuilalt personal auxiliar pe compartimentele și sectoarele instanței, în funcție de criterii obiective (volum de activitate, pregătirea profesională a grefierilor, aptitudinile reale și competența acestora);
- preocuparea pentru repartizarea echitabilă a judecătorilor pe secții și complete specializate după criterii obiective (volum de activitate, aptitudini reale, specializarea judecătorilor);
- propunerile de suplimentare a schemei de personal (dacă este cazul);
- modalitatea de gestionare a resurselor materiale existente (spații, tehnologie IT, de înregistrare audio-video, consumabile, etc);
- modalitatea în care sunt repartizate și cheltuite fondurile instanței – în mod special pentru conducătorii care au calitatea de ordonatori de credite.

Aspectele menționate vor fi evaluate pe baza studiului proiectului de management conceput de judecătorul evaluat, la numirea în funcție, planificărilor în ședințele de judecată a judecătorilor și grefierilor, ordinului de serviciu vizând repartizarea/delegarea judecătorilor și grefierilor, pe compartimente, modului de soluționare a deficiențelor constatate în cursul perioadei supuse evaluării (concretizate în procesele verbale întocmite la ședințele colegiului de conducere), proiectului de buget întocmit pentru fiecare an calendaristic, relațiilor scrise solicitate compartimentului financiar – contabil.

Pentru aprecierea capacității de planificare a activităților, evaluatorul va avea în vedere următoarele aspecte:

- capacitatea conducătorului de a stabili situația de fapt corectă la începutul exercitării mandatului și la începutul fiecărui an calendaristic pe durata mandatului;
- capacitatea conducătorului de a stabili obiective și sarcini concrete pentru personalul din instanță;
- capacitatea conducătorului de a găsi cele mai potrivite măsuri pentru atingerea obiectivelor propuse;
- colaborarea între președinte, vicepreședinte/vicepreședinți și președinții de secție în vederea realizării activității de planificare și implicarea conducătorilor în activitatea de analiză a situației existente la începutul fiecărui an calendaristic, de stabilire a obiectivelor concrete pentru fiecare an calendaristic și de identificare a măsurilor potrivite pentru realizarea sarcinilor propuse;
- relația dintre activitatea de planificare la nivel central (CSM, MJ – politici în domeniul justiției) și activitatea de planificare a obiectivelor propuse la nivel local.

Aspectele menționate anterior se vor aprecia pe baza analizei următoarelor documente: proiectul anual de buget, programul de lucru cu publicul, planificarea de permanență a judecătorilor pe secții, programarea activității în perioada vacanței judecătorești, planificarea pentru tehnoredactarea hotărârilor judecătorești, programarea ședințelor de judecată, planificarea activității judecătorului de serviciu, planificarea efectuării concediului de odihnă, programarea activității colegiului de conducere, programarea activităților de control – evaluare, programarea pregătirii profesionale.

Pentru aprecierea modului de repartizare echilibrată și echitabilă a atribuțiilor de serviciu, evaluatorul va avea în vedere următoarele aspecte:

- preocuparea pentru repartizarea judecătorilor și repartizarea grefierilor pe secții și

	complete/complecte specializate, precum și a celui alt personal pe compartimente, în cadrul secțiilor; - capacitatea de delegare a atribuțiilor în funcție de necesitățile instanței și competențele persoanelor cărora li se delegă aceste atribuții; - colaborarea între președinte, vicepreședinte, președinte de secție, grefierii cu funcții de conducere, în scopul realizării sarcinilor; - stabilirea clară și precisă a atribuțiilor fiecărui judecător delegat și grefier; - evitarea unei conduceri excesiv de autoritară prin centralizarea tuturor activităților; - respectarea limitelor fizice de timp și evitarea suprasolicitării susținute a judecătorilor și grefierilor; - dezinteresul față de obiectivele individuale în favoarea obiectivelor instanței. Aprecierea modului de îndeplinire a atribuțiilor specifice, prevăzute de legi și regulamente, se va realiza în concret, prin raportare la fiecare dintre atribuțiile vizate, astfel cum acestea sunt reglementate de cadrul normativ incident.
2. Capacitatea de control	Controlul reprezintă acea funcție a managementului la nivel de organizație prin care se verifică performanțele la un moment dat, în funcție de obiectivele urmărite. Tot prin control se depistează disfuncționalitățile, aspect care determină, la rândul său, măsuri organizatorice în vederea remedierii lor. La analiza acestui indicator se va avea în vedere capacitatea de sesizare și soluționare a deficiențelor de orice fel. Pe baza constatărilor făcute cu ocazia activităților de control desfășurate, evaluatorul va aprecia dacă rapoartele de control surprind eventuale deficiențe concrete și propun măsuri obiective de remediere a lor. Pe de altă parte, evaluatorul va constata dacă măsurile menționate anterior au fost realizate și au fost eficiente (observând succesiunea observațiilor din rapoartele de control întocmite, dar și eventualele constatări făcute cu ocazia unui control realizat de Inspekția Judiciară și a recomandărilor existente în cuprinsul raportului de

	inspecție întocmit).
3.Capacitatea decizională și asumarea răspunderii	Decizia reprezintă: - un proces dinamic, rațional de rezolvare a unei probleme prin alegerea unei soluții din mai multe posibile, în vederea atingerii obiectivelor planificate; - produsul (rezultatul) cel mai reprezentativ al conducerii și instrumentul cel mai eficace al acestuia; - reflectă personalitatea conducătorului și expresia responsabilității pe care și-o asumă; - esența actului de conducere; La analizarea acestui indicator, se va avea în vedere inițiativa, promptitudinea și rapiditatea în luarea deciziilor și asumarea răspunderii. Se va analiza capacitatea conducătorului de a lua decizii eficiente, stabile, cuprinzătoare, dinamice/flexibile, toate acestea conferind variante de rezolvare pentru atingerea performanțelor stabilite. Totodată, evaluatorul va avea în vedere capacitatea conducătorului de a lua decizii care relevă deprinderi și abilități suplimentare și care implică judecată personală, intuiție, concentrare, creativitate și inteligență. Se va avea în vedere fundamentarea deciziei și evitarea subiectivismului în procesul decizional, legalitatea deciziei, caracterul complet și oportun al deciziei, eficiența ei și capacitatea conducătorului de a consulta colegiul de conducere.
4. Comportamentul și comunicarea	Comportamentul adecvat și comunicarea sunt trăsături de bază ale conducătorului. La analizarea acestui indicator, se vor avea în vedere: - <i>comportamentul și comunicarea cu judecătorii, procurorii, avocații, personalul auxiliar, justițiabilii, persoanele implicate în actul de justiție, instituții, mass media;</i>

- *transparența actului de conducere, obiectivitatea și imparțialitatea;*
- *asigurarea unui climat optim de muncă.*

Pentru aprecierea comportamentului și comunicării cu judecătorii, procurorii, personalul auxiliar, justițiabilii, persoanele implicate în actul de justiție, alte instituții, mass media, evaluatorul va culege informații pe baza discuțiilor cu judecătorii din instanță, cu procurorii, personalul auxiliar, precum și, dacă este cazul, pe baza interviului cu persoana evaluată, și totodată va analiza abilitățile conducătorului în relațiile cu justițiabilii sau mass-media (îndeosebi în situația în care acesta cumulează și calitatea de purtător de cuvânt).

Particularitățile comunicării trebuie privite în acest caz în funcție de scopul și obiectivele ei, de structura organizatorică a instanței, dar și de climatul existent în instanță.

Obiective: - rezolvarea tuturor atribuțiilor de serviciu;

- asigurarea unui climat optim pentru desfășurarea activității;
- promovarea imaginii instanței și construcția prestigiului ei.

Astfel, evaluatorul va analiza dacă judecătorul cu funcție de conducere, în îndeplinirea funcției de comunicare:

- se documentează suficient;
- are capacitatea de a avea un dialog real;
- utilizează un ton adecvat și politicos;
- are capacitatea de a asculta;
- manifestă respect față de persoana interlocutorului;
- manifestă rezistență față de o idee nouă;
- se implică în toate activitățile instanței;
- nu îi influențează pe judecători să manifeste rezerve în a-și exprima propriile opinii;
- are capacitatea de a convinge și de a transmite corect mesajul respectiv;

toate acestea indiferent de modalitatea de comunicare aleasă.

	Pentru aprecierea transparenței actului de conducere, a obiectivității și imparțialității, se are în vedere capacitatea conducătorului de a populariza/face cunoscute deciziile sale și a implica colegiul de conducere/colegii acolo unde este cazul, în procesul decizional. Obiectivitatea și imparțialitatea presupune o conducere bazată pe raționament logic și nu pe sentimente, cu evitarea situațiilor de favorizare a unei persoane sau grup de persoane. Nu se confundă cu deciziile nepopulare, dacă acestea sunt justificate. Pentru aprecierea modului de asigurare a unui climat optim de muncă, se are în vedere capacitatea conducătorului de a conștientiza competențele și nevoile fiecăruia, de a sprijini valorile celorlalți, obiectivitatea și disocierea problemelor de persoane, decizii bazate pe corectitudine, nu pe forță, soluții creative și ingenioase, capacitatea de negociere.
--	--

Observații:

- Conținutul funcțiilor managementului specific instanțelor, așa cum au fost definite cu ajutorul indicatorilor, se vor aprecia de către evaluatori pe baza atribuțiilor conducătorilor, așa cum sunt cele precizate expres în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Astfel, evaluatorul va avea în vedere faptul că există o serie de atribuții comune ale președinților judecătoreștilor, tribunalelor și curților de apel, dar și atribuții distincte pentru managerii fiecărei categorii de instanțe.

Se va observa, în această manieră, că în fiecare treaptă ierarhică, managerul trebuie să concentreze abilități și caracteristici care să conducă la realizarea atribuțiilor specifice – dacă la nivelul judecătoriei, managerul trebuie să dețină mai mult abilități tehnice, la nivelul tribunalului, acesta are atribuții sporite în domeniul comunicării, iar la nivelul curților de apel, esența tuturor caracteristicilor necesare face din manager un leader.

Prin aprecierea indicatorilor menționați, evaluatorul va ajunge, practic, la evaluarea stilului de management al conducătorului evaluat, dar și a modului în care relaționează managerii pe același palier al scării organizaționale judiciare – președinte, vicepreședinte (vicepreședinți, președinți de secție – sau pe paliere diferite – președinții judecătoreștilor, tribunalelor și curților de apel).

Totodată, evaluatorul va avea în vedere și atribuțiile vicepreședinților de instanțe și ale președinților de secție, așa cum sunt definite de Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești și de dispozițiile și notele emise de CSM, MJ, INM, SNG cu referire la componenta de planificare a activităților.

În funcție de particularitățile acestor atribuții vor fi apreciați fiecare dintre indicatorii menționați anterior (vezi și “Specificul managementului în instanțele judecătorești” – Diana Mihaela Cheptene Micu - “Elemente de management judiciar” – Ed. Hamangiu 2007 – www.inm-lex.ro, “Management judiciar” – Constantin Deaconu – Ed. C.H. Beck București 2007).

1.3.4 Evaluarea activităților specifice funcției de procuror:

NR. CRT.	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI DE EVALUARE -URMĂRIRE PENALĂ-
1.	EFICIENȚĂ	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următorul indicator: • Efectuarea urmăririi penale într-un termen rezonabil, ținând cont de complexitatea cauzei și de volumul de activitate al procurorului Indicatorul va fi apreciat în raport de datele care rezultă din volumul de activitate anual al procurorului evaluat, depus la dosarul de evaluare, realizat pe baza datelor statistice furnizate de programul ECRIS și de următoarele elemente: - rata de soluționare a cauzelor de către procurorul evaluat, comparativ cu rata de soluționare a cauzelor în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; rata de soluționare a cauzelor se calculează procentual ca raport între numărul cauzelor soluționate în perioada de referință (un an) și totalul cauzelor existente și al celor nou intrate; - indicele de operativitate a procurorului evaluat în

		soluționarea cauzelor, comparativ cu indicele de operativitate în soluționarea cauzelor în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; indicele de operativitate în soluționarea cauzelor se calculează procentual ca raport între numărul cauzelor soluționate în perioada de referință (un an) și numărul cauzelor nou intrate; - numărul rechizitoriilor și al acordurilor de recunoaștere a vinovăției întocmite de procurorul evaluat, comparativ cu numărul actelor de sesizare a instanței întocmite în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; - numărul cauzelor complexe soluționate în care urmărirea penală a fost efectuată de procurorul evaluat, comparativ cu numărul total al cauzelor soluționate de procuror în perioada de referință; - numărul cauzelor soluționate de procurorul evaluat în raport de anumite perioade de referință (cauze soluționate în mai puțin de 1 an, cauze soluționate în mai puțin de 2 ani, cauze soluționate în mai puțin de 3 ani, respectiv cauze soluționate într-un termen mai mare de 3 ani), comparativ cu numărul cauzelor soluționate în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea, în raport de aceleași perioadă de referință. Notă: * în aprecierea elementelor menționate mai sus nu vor fi luate în considerare cauzele cu autor necunoscut; * în aprecierea complexității cauzelor se va ține seama de următoarele elemente: dificultatea administrării probelor; numărul părților și al martorilor; numărul infracțiunilor investigate; natura acestora; dificultatea problemelor de drept și de fapt care trebuie soluționate; conexarea mai multor
--	--	---

		cauze, precum și alte elemente specifice relevante, cum ar fi luarea/propunerea de luare a măsurilor preventive, a metodelor speciale de supraveghere sau cercetare, a perchezițiilor ș.a.; * criteriul va fi apreciat în raport de perioada efectivă de funcționare a procurorului evaluat în cadrul parchetului, calculată după formula $\frac{\text{media} \times 12}{\text{luni}}$ * în cursul perioadei supuse evaluării, se vor depune la dosarul de evaluare copii ale actelor privind controalele efectuate de procurorul ierarhic superior sau procurorul anume desemnat, care vor fi avute în vedere în aprecierea indicatorului. * de asemenea, se va depune la dosarul de evaluare anual, de regulă până la data de 1 martie, de către persoana desemnată de conducătorul parchetului, volumul de activitate pe sectorul de activitate în care își desfășoară activitatea procurorul evaluat, conform datelor care rezultă din sistemul ECRIS și rapoartelor anuale de bilanț. * la dosarul de evaluare se depune anual fișa privind volumul de activitate al procurorului, conform modelului anexă, completată de grefierul șef conform datelor care rezultă din sistemul ECRIS; procurorul evaluat va certifica sub semnătură exactitatea datelor și va completa fișa cu date privind cauzele complexe în care a efectuat urmărirea penală. Datele privind cauzele complexe vor fi contrasemnate de conducătorul parchetului sau, după caz, de procurorul șef secție, procurorul șef serviciu sau procurorul șef birou.
2.	CALITATEA ACTIVITĂȚII	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următorii indicatori: ▪ <i>măsuri și soluții imputabile procurorului, pe motive de</i>

		<i>nelegalitate existente la momentul luării măsurii sau al dispunerii soluției de către procuror;</i> Indicatorul va fi apreciat în raport de următoarele elemente: - măsurile infirmate, pe cale ierarhică pentru motive de nelegalitate; - soluțiile apreciate, pe cale ierarhică, ca fiind imputabile procurorului evaluat și cu privire la care s-au pronunțat hotărâri definitive de restituire sau de respingere a acordului de recunoaștere a vinovăției; - soluțiile adoptate de procurorul evaluat care au fost infirmate și redeschise de către procurorul ierarhic superior și în care după completarea ori redeschiderea urmăririi penale au fost adoptate alte soluții, raportat la numărul total de dosare soluționate de acesta în perioada supusă evaluării; <i>Notă:</i> * în cursul perioadei supuse evaluării se vor atașa la dosarul de evaluare extrase din analiza indicatorilor de calitate conform Ordinului informațional privind activitatea Ministerului Public, care privesc analiza imputabilității soluțiilor dispuse de procuror, copii ale actelor prin care s-au dispus de către procuror măsuri infirmate pentru motive de nelegalitate, copii ale actelor prin care aceste măsuri au fost infirmate, copii ale soluțiilor cu privire s-a dispus infirmarea sau redeschiderea de către procurorul ierarhic superior și ordonanța sau, după caz, hotărârea de infirmare, care vor fi avute în vedere în aprecierea indicatorului; * la dosarul de evaluare se depune anual fișa privind calitatea activității desfășurate, conform modelului anexă, conținând datele statistice relevante, așa cum rezultă acestea din analizele și informările întocmite conform regulamentelor
--	--	--

	interne și ordinelor procurorului general, completată de grefierul șef; ▪ calitatea redactării și motivării soluțiilor, capacitatea de interpretare a probelor, calitatea exprimării și spiritul de sinteză; Indicatorul va fi apreciat în raport de următoarele elemente: - numărul soluțiilor definitive de achitare pronunțate în cauze în care trimiterea în judecată a fost dispusă de procurorul evaluat, raportată la numărul total de soluții definitive de achitare pe parchet; nu vor fi luate în considerare achitățile pronunțate ca urmare a intervenirii dezincriminării faptei; - soluțiile apreciate, pe cale ierarhică, ca fiind imputabile procurorului evaluat și în care s-au pronunțat hotărâri definitive de achitare; - deținerea de cunoștințe solide de drept de către procurorul evaluat și capacitatea acestuia de a le aplica corect în practică; - aptitudinea procurorului evaluat de a se exprima clar și concis, de a argumenta coerent, profund și concret, obiectiv; - cunoașterea exactă a cauzei de către procurorul evaluat și capacitatea acestuia de a utiliza eficient principii de interpretare juridică; - aptitudinea procurorului evaluat de a expune faptele în mod riguros și logic astfel încât să existe o concordanță între considerente și dispozitiv. * în cursul perioadei supuse evaluării se vor atașa la dosarul de evaluare extrase din analiza indicatorilor de calitate conform Ordinului informațional privind activitatea Ministerului Public, care privesc analiza imputabilității soluțiilor dispuse de procuror și notele observatorii de la organele ierarhic superioare;
--	---

		* în aprecierea indicatorului, vor fi avute în vedere și un număr de 5 soluții depuse la dosarul de evaluare de către procurorul evaluat, precum și, dacă este cazul, soluțiile apreciate ca fiind relevante de către comisia de evaluare.
--	--	--

NR.CRT.	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI DE EVALUARE -SUPRAVEGHEREA CERCETĂRILOR PENALE-
1.	EFICIENȚĂ	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următorii indicatori: ▪ <i>Supravegherea și îndrumarea organelor de poliție în activitatea de cercetare penală, reflectată în verificarea periodică și ritmică a stadiului și calității actelor de cercetare penală efectuate de organele de poliție și urmărirea termenelor fixate, precum și în luarea măsurilor prevăzute de art. 303 alin. (3) Cod de procedură penală;</i> - indicatorul va fi apreciat în raport de datele care rezultă din notele de îndrumare și actele privind controalele periodice referitoare la stadiul cercetărilor penale, conform ordinelor și regulamentelor interne. Notă: * la dosarul de evaluare vor fi depuse copii ale actelor privind controalele periodice referitoare la stadiul cercetărilor penale; ▪ <i>Efectuarea actelor procedurale și soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, în funcție de</i>

		complexitatea cauzei și de volumul de activitate al procurorului; Indicatorul va fi apreciat în raport de datele care rezultă din volumul de activitate anual al procurorului evaluat, depus la dosarul de evaluare, realizat pe baza datelor statistice furnizate de programul ECRIS și de următoarele elemente: - rata de soluționare a cauzelor de către procurorul evaluat, comparativ cu rata de soluționare a cauzelor în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; rata de soluționare a cauzelor se calculează procentual ca raport între numărul cauzelor soluționate în perioada de referință (un an) și totalul cauzelor existente și al celor nou intrate; - indicele de operativitate a procurorului evaluat în soluționarea cauzelor, comparativ cu indicele de operativitate în soluționarea cauzelor în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; indicele de operativitate în soluționarea cauzelor se calculează procentual ca raport între numărul cauzelor soluționate în perioada de referință (un an) și numărul cauzelor nou intrate; - numărul rechizitoriilor și al acordurilor de recunoaștere a vinovăției întocmite de procurorul evaluat, comparativ cu numărul actelor de sesizare a instanței întocmite în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; - numărul cauzelor complexe soluționate în care supravegherea cercetărilor penale a fost efectuată de procurorul evaluat, comparativ cu numărul total al cauzelor soluționate de procuror în perioada de referință; - numărul cauzelor soluționate de procurorul evaluat în raport de anumite perioade de referință (cauze soluționate în mai puțin de 1 an, cauze soluționate în mai puțin de 2 ani,
--	--	--

		cauze soluționate în mai puțin de 3 ani, respectiv cauze soluționate într-un termen mai mare de 3 ani), comparativ cu numărul cauzelor soluționate în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea, în raport de aceeași perioadă de referință; - efectuarea actelor procesuale sau procedurale în termenul imperativ prevăzut de lege, respectiv efectuarea actelor fără întârzieri care să afecteze semnificativ buna desfășurare a urmăririi penale. Notă: * în aprecierea elementelor menționate mai sus nu vor fi luate în considerare cauzele cu autor necunoscut; * în aprecierea complexității cauzelor se va ține seama de următoarele elemente: dificultatea administrării probelor; numărul părților și al martorilor; numărul infracțiunilor investigate; natura acestora; dificultatea problemelor de drept și de fapt care trebuie soluționate; conexarea mai multor cauze, precum și alte elemente specifice relevante, cum ar fi luarea/propunerea de luare a măsurilor preventive, a metodelor speciale de supraveghere sau cercetare, a perchezițiilor ș.a.; * criteriul va fi apreciat în raport de perioada efectivă de funcționare a procurorului evaluat în cadrul parchetului, calculată după formula $\frac{\text{media} \times 12}{\text{luni}}$ * în cursul perioadei supuse evaluării, se vor depune la dosarul de evaluare copii ale actelor privind controalele efectuate de procurorul ierarhic superior sau procurorul anume desemnat, care vor fi avute în vedere în aprecierea indicatorului.
--	--	---

		* de asemenea, se va depune la dosarul de evaluare anual, de regulă până la data de 1 martie, de către persoana desemnată de conducătorul parchetului, volumul de activitate pe sectorul de activitate în care își desfășoară activitatea procurorul evaluat, conform datelor care rezultă din sistemul ECRIS și rapoartelor anuale de bilanț. * la dosarul de evaluare se depune anual fișa privind volumul de activitate al procurorului, conform modelului anexă, completată de grefierul șef conform datelor care rezultă din sistemul ECRIS; procurorul evaluat va certifica sub semnătură exactitatea datelor și va completa fișa cu date privind cauzele complexe în care a supravegheat efectuarea urmăririi penale. Datele privind cauzele complexe vor fi contrasemnate de conducătorul parchetului sau, după caz, de procurorul șef secție, procurorul șef serviciu sau procurorul șef birou. * totodată, în cursul perioadei supuse evaluării, șeful ierarhic superior va depune la dosarul de evaluare orice document din care rezultă nerespectări ale termenelor imperative sau care au afectat semnificativ buna desfășurare a urmăririi penale.
2.	CALITATEA ACTIVITĂȚII	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următorii indicatori: • <i>măsuri și soluții imputabile procurorului, pe motive de nelegalitate existente la momentul luării măsurii sau al dispunerii soluției de către procuror;</i> Indicatorul va fi apreciat în raport de următoarele elemente: - măsurile infirmate, pe cale ierarhică pentru motive de nelegalitate; - soluțiile apreciate, pe cale ierarhică, ca fiind imputabile procurorului evaluat și în care s-au pronunțat hotărâri

		definitive de restituire sau de respingere a acordului de recunoaștere a vinovăției; - soluțiile adoptate de procurorul evaluat care au fost infirmate și redeschise de către procurorul ierarhic superior și în care după completarea ori redeschiderea urmăririi penale au fost adoptate alte soluții, raportat la numărul total de dosare soluționate de acesta în perioada supusă evaluării; Notă: * în cursul perioadei supuse evaluării se vor atașa la dosarul de evaluare extrase din analiza indicatorilor de calitate conform Ordinului informațional privind activitatea Ministerului Public, care privesc analiza imputabilității soluțiilor dispuse de procuror, copii ale actelor prin care s-au dispus de către procuror măsuri infirmate pentru motive de nelegalitate, copii ale actelor prin care aceste măsuri au fost infirmate, copii ale soluțiilor cu privire s-a dispus infirmarea sau redeschiderea de către procurorul ierarhic superior și ordonanța sau, după caz, hotărârea de infirmare, care vor fi avute în vedere în aprecierea indicatorului. *la dosarul de evaluare se depune anual fișa privind calitatea activității desfășurate, conform modelului anexă, conținând datele statistice relevante, așa cum rezultă acestea din analizele și informările întocmite conform regulamentelor interne și ordinelor procurorului general, completată de grefierul șef; • calitatea redactării și motivării soluțiilor, capacitatea de interpretare a probelor, calitatea exprimării și spiritul de sinteză;
--	--	--

		Indicatorul va fi apreciat în raport de următoarele elemente: - soluțiile apreciate, pe cale ierarhică, ca fiind imputabile procurorului evaluat și în care s-au pronunțat hotărâri definitive de achitare; - numărul soluțiilor definitive de achitare pronunțate în cauze în care trimiterea în judecată a fost dispusă de procurorul evaluat, raportată la numărul total de soluții definitive de achitare pe parchet; nu vor fi luate în considerare achitățile pronunțate ca urmare a intervenirii dezincriminării faptei; - deținerea de cunoștințe solide de drept de către procurorul evaluat și capacitatea acestuia de a le aplica corect în practică; - aptitudinea procurorului evaluat de a se exprima clar și concis, de a argumenta coerent, profund și concret, obiectiv; - cunoașterea exactă a cauzei de către procurorul evaluat și capacitatea acestuia de a utiliza eficient principii de interpretare juridică; - aptitudinea procurorului evaluat de a expune faptele în mod riguros și logic astfel încât să existe o concordanță între considerente și dispozitiv. * în cursul perioadei supuse evaluării se vor atașa la dosarul de evaluare extrase din analiza indicatorilor de calitate conform Ordinului informațional privind activitatea Ministerului Public, care privesc analiza imputabilității soluțiilor dispuse de procuror și notele observatorii de la organele ierarhic superioare; * în aprecierea indicatorului, vor fi avute în vedere și un număr de 5 soluții depuse la dosarul de evaluare de către procurorul evaluat, precum și, dacă este cazul, soluțiile apreciate ca fiind relevante de către comisia de evaluare).
--	--	--

NR.CRT.	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI DE EVALUARE -JUDICIAR-
1.	EFICIENȚĂ	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următorii indicatori: • <i>operativitatea în motivarea căilor de atac declarate, cu respectarea termenelor legale și administrative;</i> • <i>operativitatea soluționării altor lucrări, specifice activității judiciare.</i> Indicatorii vor fi apreciați în raport de datele care rezultă din volumul de activitate anual al procurorului evaluat, depus la dosarul de evaluare, realizat pe baza datelor statistice furnizate de programul ECRIS și de următoarele elemente: - numărul participărilor procurorului evaluat în ședințele de judecată pe procuror, comparativ cu numărul total de participări în ședințele de judecată în sectorul de activitate judiciar, în perioada de referință; - numărul concluziilor susținute de procurorul evaluat, comparativ cu numărul total al concluziilor susținute în sectorul de activitate judiciar, în perioada de referință; - numărul căilor de atac redactate de procurorul evaluat, comparativ cu numărul total al căilor de atac redactate în sectorul de activitate judiciar, în perioada de referință; - numărul căilor de atac redactate de procurorul evaluat cu depășirea termenului legal sau administrativ, calculat în procente, prin raportare la numărul total de căi de atac redactate de

		procuror, în perioada de referință; - rata de soluționare a altor lucrări de către procurorul evaluat, comparativ cu rata de soluționare a altor lucrări în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; rata de soluționare a altor lucrări se calculează procentual ca diferență între totalul lucrărilor existente și al celor nou intrate și, respectiv, numărul lucrărilor soluționate în perioada de referință (un an); - indicele de operativitate a procurorului evaluat în soluționarea altor lucrări, comparativ cu indicele de operativitate în soluționarea altor lucrări în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; indicele de operativitate în soluționarea altor lucrări se calculează procentual ca diferență între numărul lucrărilor nou intrate și, respectiv, numărul lucrări soluționate în perioada de referință (un an). Notă: * criteriul va fi apreciat în raport de perioada efectivă de funcționare a procurorului evaluat în cadrul parchetului, calculată după formula $\frac{\text{media} \times 12}{\text{luni}}$ * în cursul perioadei supuse evaluării, se vor depune la dosarul de evaluare copii ale actelor privind controalele efectuate de procurorul ierarhic superior sau procurorul anume desemnat, inclusiv copii ale proceselor verbale de ședință de analiză a soluțiilor în care s-au constatat eventuale deficiențe, care vor fi avute în vedere în aprecierea indicatorului; * de asemenea, se va depune la dosarul de evaluare anual, de regulă până la data de 1 martie, de către persoana desemnată de conducătorul parchetului, volumul de activitate pe sectorul de activitate în care își desfășoară activitatea procurorul evaluat,
--	--	--

		conform datelor care rezultă din sistemul ECRIS și rapoartelor anuale de bilanț. * la dosarul de evaluare se depune anual fișa privind volumul de activitate al procurorului, conform modelului anexă, completată de greșierul șef conform datelor care rezultă din sistemul ECRIS; procurorul evaluat va certifica sub semnătură exactitatea datelor; * în situația parchetelor în care nu au fost declarate căi de atac în perioada de referință, precum și în situația în care, în raport de parchetul la care își desfășoară activitatea procurorul evaluat, legea nu prevede posibilitatea declarării căilor de atac, punctajul aferent indicatorului constând în operativitatea în motivarea căilor de atac declarate se distribuie celui alt indicator.
2.	CALITATEA ACTIVITĂȚII	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următorii indicatori: <i>• întocmirea fișelor de ședință și actualizarea lor permanentă, exercitarea rolului activ în ședințele de judecată și calitatea concluziilor susținute în ședințele de judecată;</i> Indicatorul va fi apreciat în raport de următoarele elemente: - capacitatea procurorului evaluat de a expune complet situația de fapt și de drept; - capacitatea procurorului evaluat de a analiza și interpreta probele administrate în mod corect și obiectiv; - caracterul complet al solicitărilor formulate în privința soluției pe latură penală, pe latură civilă, precum și în privința celorlalte aspecte – măsuri asigurătorii, măsuri de siguranță, deduceri, cheltuieli judiciare etc.) Notă:

		* se vor depune la dosarul de evaluare copii ale actelor de control efectuate de procurorul ierarhic superior în perioada supusă evaluării; * de asemenea, procurorul evaluat va depune la dosarul de evaluare copii de pe procesele verbale de sesizare din oficiu cu privire la săvârșirea de infracțiuni în cadrul ședințelor de judecată, întocmite de acesta, precum și un număr de 5 copii ale unor încheieri de ședință, din cauzele în care a participat. • <i>calitatea redactării și motivării căilor de atac, acuratețea raționamentului juridic și rigoarea expunerii faptelor;</i> În aprecierea acestui indicator, va fi avută în vedere structura coerentă, argumentația clară, logica juridică, exprimarea juridică și capacitatea de sinteză a procurorului evaluat. Notă: * în aprecierea indicatorului, vor fi avute în vedere și un număr de 5 căi de atac depuse la dosarul de evaluare de către procurorul evaluat, precum și, dacă este cazul, căile de atac apreciate ca fiind relevante de către comisia de evaluare. • <i>căi de atac admise părților pe motive de nelegalitate, în cauzele în care procurorul nu a exercitat căile de atac, căi de atac nedecarate din motive imputabile procurorului, retrase sau respinse din motive de nelegalitate imputabile procurorului</i> Notă: * în cursul perioadei supuse evaluării se vor atașa la dosarul de evaluare extrase din analiza indicatorilor de calitate conform Ordinului informațional privind activitatea Ministerului Public,
--	--	--

		care privesc analiza activității judiciare și notele observatorii de la organele ierarhic superioare. *la dosarul de evaluare se depune anual fișa privind calitatea activității desfășurate, conform modelului anexă, conținând datele statistice relevante, așa cum rezultă acestea din analizele și informările întocmite conform regulamentelor interne și ordinelor procurorului general, completată de grefierul șef.
--	--	---

NR. CRT.	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI DE EVALUARE - ACTIVITĂȚI NEOPERATIVE -
1.	EFICIENȚĂ	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următorul indicator: • operativitatea soluționării lucrărilor, cu respectarea termenelor legale și administrative; Indicatorul va fi apreciat, în raport de următoarele elemente: - rata de soluționare a lucrărilor de către procurorul evaluat, comparativ cu rata de soluționare a lucrărilor în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; rata de soluționare a lucrărilor se calculează procentual ca raport între numărul lucrărilor soluționate în perioada de referință (un an) și totalul lucrărilor existente și al celor nou intrate; - indicele de operativitate a procurorului evaluat în soluționarea lucrărilor, comparativ cu indicele de operativitate în soluționarea lucrărilor în sectorul de activitate în care acesta își desfășoară activitatea; indicele de operativitate în soluționarea lucrărilor se calculează procentual ca raport între numărul lucrărilor soluționate în perioada de referință (un an) și numărul lucrărilor nou intrate;

		- numărul lucrărilor complexe soluționate de procurorul evaluat, comparativ cu numărul total al lucrărilor soluționate de procuror în perioada de referință; - numărul lucrărilor soluționate peste termen de procurorul evaluat, prin raportare la numărul total al lucrărilor soluționate de acesta în perioada de referință, calculat procentual. Notă: * criteriul va fi apreciat în raport de perioada efectivă de funcționare a procurorului evaluat în cadrul parchetului, calculată după formula $\frac{\text{media} \times 12}{\text{luni}}$ * în cursul perioadei supuse evaluării, se vor depune la dosarul de evaluare copii ale actelor privind controalele efectuate de procurorul ierarhic superior sau procurorul anume desemnat care vor fi avute în vedere în aprecierea indicatorului. * de asemenea, se va depune la dosarul de evaluare anual, de regulă până la data de 1 martie, de către persoana desemnată de conducătorul parchetului, volumul de activitate pe sectorul de activitate în care își desfășoară activitatea procurorul evaluat, conform datelor care rezultă din sistemul ECRIS și rapoartelor anuale de bilanț. * la dosarul de evaluare se depune anual fișa privind volumul de activitate al procurorului, conform modelului anexă, completată de grefierul șef conform datelor care rezultă din sistemul ECRIS; procurorul evaluat va certifica sub semnătură exactitatea datelor. Procurorul evaluat va certifica sub semnătură exactitatea datelor și va completa fișa cu date privind lucrările complexe pe care le-a soluționat. Datele privind lucrările complexe vor fi contrasemnate de conducătorul parchetului sau, după caz, de procurorul șef secție, procurorul șef serviciu sau procurorul șef birou.
--	--	--

2.	CALITATEA ACTIVITĂȚII	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următorii indicatori: ▪ calitatea actelor întocmite, acuratețea raționamentului și rigoarea exprimării; În aprecierea acestui indicator, vor fi avute în vedere argumentația clară, exprimarea precisă, un stil concis al redactării actelor de către procuror. ▪ respectarea prevederilor cuprinse în legi, ordine și regulamente. În aprecierea indicatorului, vor fi avute în vedere un număr de 5 acte depuse la dosarul de evaluare de către procurorul evaluat, precum și, dacă este cazul, lucrările apreciate ca fiind relevante de către comisia de evaluare.
----	------------------------------	---

3.	INTEGRITATE	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următor indicator: • <i>Încălcări ale Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor, stabilite prin hotărâri definitive ale Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii; sancțiuni disciplinare rămase definitive în perioada supusă evaluării; pronunțarea față de procurorul evaluat a unor soluții de renunțare la urmărire penală, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de condamnare, pentru care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu a propus eliberarea din funcție, în condițiile legii.</i> Notă: * pentru aprecierea acestui indicator, se vor avea în vedere
----	--------------------	--

		doar faptele constatate prin ordonanțe sau hotărâri care au rămas definitive în perioada supusă evaluării, indiferent dacă faptele au fost săvârșite în cursul sau anterior perioadei de evaluare; * se va ține seama de natura și gravitatea faptei, de împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, precum și, dacă este cazul, de perseverența în săvârșirea unor astfel de fapte. La stabilirea perseverenței, pot fi avute în vedere și alte fapte, inclusiv cele constatate prin hotărâri rămase definitive în perioada anterioară celei supuse evaluării; * În cazul în care în privința procurorului evaluat s-a pronunțat cel puțin o soluție dintre cele menționate, se acordă cel mult 24 de puncte.
4.	OBLIGAȚIA DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ ȘI ABSOLVIREA UNOR CURSURI DE SPECIALIZARE	Criteriul va fi apreciat, prin acordarea de puncte, în raport de următorul indicator: • <i>Disponibilitatea de a participa la programele de formare profesională continuă ori la alte forme de perfecționare profesională, participarea la învățământul profesional al procurorilor.</i> - evaluatorul va avea în vedere manifestarea de voință a procurorului în sensul înscrierii spre participare sau confirmării invitațiilor primite pentru participarea la diverse programe de formare profesională continuă, atunci când participarea nu a fost posibilă din motive obiective (de exemplu, din cauza volumului mare de activitate al parchetului la care funcționează sau al procurorului respectiv), precum și în cazul în care avizul colegiului de conducere la deplasarea respectivă a fost nefavorabil. În ipoteza în care procurorul nu participă la activitățile de formare profesională din motive nejustificate, comisia de evaluare va avea în vedere aceste aspecte la stabilirea

	punctajului. Pentru cazurile în care nu au fost incidente astfel de situații, se ia în considerare participarea efectivă la programul de formare continuă. Evaluatorul va avea în vedere participarea efectivă la învățământul profesional al procurorilor, ținând seama însă de situațiile în care, din motive obiective, procurorul evaluat nu a putut participa (ex. participarea în ședința de judecată, îndeplinirea unor activități care reclamă urgență, efectuarea concediului de odihnă sau a altor concedii etc.) Pentru evaluarea acestui indicator se va avea în vedere inclusiv disponibilitatea de participare sau participarea la cursuri de limbi străine sau de operare pe calculator. Notă: * În aprecierea aceluiași criteriu pot fi avute în vedere și prezentarea de teme la colocvii, simpozioane de specialitate, lucrări și articole publicate, inclusiv contribuții la elaborarea unor culegeri sau buletine de jurisprudență, proiecte și culegeri de acte normative, activitatea didactică, inclusiv cea de formator, tutore de practică, responsabil cu formarea continuă descentralizată, fără ca nerealizarea uneia dintre aceste activități să constituie temei pentru depunere. * La dosarul de evaluare vor fi depuse, de către procurorul evaluat, diplomele sau atestatele din care reiese participarea la programele de formare profesională sau la celelalte cursuri prevăzute la art. 17 din Regulament ori, după caz, înscrisurile ce atestă disponibilitatea magistratului de a participa la astfel de programe/cursuri. De asemenea, se vor depune la dosar și alte date relevante oferite de procurorul care răspunde de formarea profesională în cadrul parchetului.
--	---

Notă:

- **În cazul procurorilor care ocupă funcții de execuție**, în urma evaluării se impune acordarea unui singur calificativ, urmând ca, în acest caz, punctajul final acordat să reprezinte suma punctajelor acordate pentru fiecare criteriu de evaluare.
- Hotărârile definitive de achitare pronunțate în perioada de referință în cauzele în care trimiterea în judecată a fost dispusă de procurorul evaluat se depun sau, după caz, se comunică în vederea depunerii la dosarul de evaluare la parchetul la care procurorul funcționează, de către adjunctul conducătorului parchetului sau, după caz, de procurorul șef secție, procurorul șef serviciu sau procurorul șef birou. Acestea vor fi avute în vedere la evaluarea criteriului calitatea activității, indiferent de sectorul de activitate unde și-a desfășurat activitatea în perioada de referință.

Dacă în perioada supusă evaluării procurorul își desfășoară activitatea în mai multe sectoare, în același timp sau în perioade diferite, la fiecare dintre criteriile privind eficiența și calitatea activității se acordă un singur punctaj de cel mult 30 de puncte, în baza aprecierii de ansamblu a activității desfășurate și ținând seama de ponderea activității desfășurate în fiecare sector în volumul total de activitate. Când este cazul, în cuprinsul fișei de evaluare corespunzătoare se va evidenția sectorul/sectoarele care au determinat acordarea unui punctaj mai redus, cu indicarea motivelor care au generat această apreciere.

1.3.5 Evaluarea îndeplinirii atribuțiilor manageriale ale procurorilor cu funcții de conducere:

Activitatea desfășurată de procurorii care ocupă funcții de conducere	
Indicatori:	
1. Capacitatea de conducere și organizare	Evaluatorul va urmări modalitatea de utilizare a autorității formale (conferită de funcția deținută) și a autorității informale (conferită de valoarea morală și profesională a conducătorului) în vederea realizării obiectivelor stabilite în planul inițial de management (întocmit în vederea susținerii examenului de promovare în

funcție de conducere/pe pentru numirea în calitate de șef de secție), precum și a obiectivelor stabilite ulterior, pe durata exercitării mandatului, raportat la Direcțiile principale de acțiune ale Ministerului Public.

Totodată, va urmări capacitatea de organizare, ca modalitate de identificare a resurselor necesare pentru realizarea obiectivelor propuse.

La analizarea acestui indicator, se vor avea în vedere:

- *gestionarea resurselor umane și materiale;*
- *capacitatea de planificare a activităților;*

Pentru aprecierea modalității de gestionare a resurselor umane și materiale, evaluatorul va avea în vedere următoarele aspecte:

- preocuparea conducătorului evaluat de a analiza organigrama și resursele umane echivalente, de a face previziuni privind necesarul de resurse umane ale parchetului pe termen scurt, mediu și lung și de a-și stabili obiective în acest sens;
- repartizarea echitabilă a grefierilor și a celui alt personal auxiliar și conex pe compartimentele și sectoarele parchetului, în funcție de criterii obiective (volum de activitate, pregătirea profesională, aptitudinile reale și competența acestora);
- repartizarea echitabilă a procurorilor pe secții și compartimente după criterii obiective (volum de activitate, aptitudini reale, specializarea procurorilor);
- propunerile de suplimentare a schemei de personal (dacă este cazul);
- modalitatea de gestionare a resurselor materiale existente (spații, tehnologie IT, de înregistrare audio-video, consumabile, etc);
- modalitatea în care sunt repartizate și cheltuite fondurile parchetului – în mod special pentru conducătorii care au calitatea de ordonatori de credite;
- stabilirea clară și precisă a atribuțiilor personalului auxiliar și conex;
- evitarea supraîncărcării procurorilor și personalului auxiliar și conex care se bucură de încredere și sunt recunoscuți drept competenți în mod deosebit.

Aspectele menționate vor fi evaluate pe baza studiului proiectului de management conceput de procurorul evaluat, la numirea în funcție, modului de soluționare a deficiențelor constatate în cursul perioadei supuse evaluării (concretizate în procesele verbale întocmite la ședințele colegiului de conducere, notele de serviciu privind repartizarea procurorilor și personalului auxiliar și conex pe secții și compartimente, planificarea participărilor în ședințele de judecată, planificarea serviciilor de permanență, alte planificări care se impun conform planului semestrial de activitate, alte înscisuri întocmite, de exemplu procese-verbale, acte de control, sesizări, acte de execuție bugetară conform bilanțului anual).

Pentru aprecierea capacității de planificare a activităților, evaluatorul va avea în vedere următoarele aspecte:

- capacitatea conducătorului de a stabili situația de fapt corectă la începutul exercitării mandatului și la începutul fiecărui an calendaristic pe durata mandatului;
- capacitatea conducătorului de a stabili obiective și sarcini concrete pentru personalul din parchet;
- capacitatea conducătorului de a găsi cele mai potrivite măsuri pentru atingerea obiectivelor propuse;
- colaborarea între conducătorul parchetului, adjuncții acestuia și șefii de secție, în vederea realizării activității de planificare și implicarea conducătorilor în activitatea de analiză a situației existente la începutul fiecărui an calendaristic, de stabilire a obiectivelor concrete pentru fiecare an calendaristic și de identificare a măsurilor potrivite pentru realizarea sarcinilor propuse;
- relația dintre activitatea de planificare la nivel central (CSM, MP – direcțiile principale de acțiune) și activitatea de planificare a obiectivelor propuse la nivel central și local);
- capacitatea de delegare a atribuțiilor în funcție de necesitățile parchetului și competențele persoanelor cărora li se delegă aceste atribuții;
- colaborarea între conducătorul parchetului, adjuncții acestuia și șefii de secție, grefier șef în scopul realizării sarcinilor.

2. Capacitatea de control	Se vor depune la dosarul de evaluare actele privind controalele efectuate, în funcție de obiectivele urmărite, de direcțiile de acțiune ale Ministerului Public și Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar. La analizarea acestui indicator, se va avea în vedere capacitatea de sesizare și soluționare a deficiențelor de orice fel. Pe baza constatărilor făcute cu ocazia activităților de control desfășurate, evaluatorul va aprecia dacă rapoartele de control surprind eventuale deficiențe concrete. În cadrul acestui indicator se evaluează și activitatea de verificare, în condițiile legii, a legalității soluțiilor adoptate de procurorii din cadrul parchetului. În acest sens, la aprecierea indicatorului vor fi avute în vedere și următoarele aspecte: - rata medie a soluțiilor definitive de restituire pronunțate în cauze în care rechizitoriul a fost verificat sub aspectul legalității și temeiniciei de persoana evaluată, în perioada în care a exercitat funcția de conducere, raportată la rata medie națională a soluțiilor de restituire, pe nivel de jurisdicție; - rata medie a soluțiilor definitive de respingere a acordului de recunoaștere a vinovăției, pe motive de nelegalitate, pronunțate în cauze în care acordul a fost avizat de persoana evaluată, în perioada în care a exercitat funcția de conducere, raportată la rata medie națională a soluțiilor de respingere a acordului de recunoaștere a vinovăției, pe motive de nelegalitate, pe nivel de jurisdicție; - numărul dosarelor mai vechi de 1 an și 6 luni la nivel de parchet, raportat la media națională a dosarelor mai vechi de 1 an și 6 luni, pe nivel de jurisdicție.
3.Capacitatea decizională și asumarea răspunderii	La analizarea acestui indicator, se va avea în vedere inițiativa, promptitudinea și rapiditatea în luarea deciziilor și asumarea răspunderii. Se va avea în vedere fundamentarea deciziei și evitarea subiectivismului în procesul decizional, legalitatea deciziei, caracterul complet și oportun al deciziei, eficiența ei și capacitatea conducătorului de a consulta colegiul de conducere. Pe baza constatărilor făcute cu ocazia activităților de control desfășurate, evaluatorul va aprecia dacă rapoartele de control propun măsuri obiective de remediere a lor.

	Pe de altă parte, evaluatorul va constata dacă măsurile menționate anterior au fost realizate și au fost eficiente (observând succesiunea observațiilor din rapoartele de control întocmite, dar și eventualele constatări făcute cu ocazia unui control realizat de Inspekția Judiciară din cadrul CSM și a recomandărilor existente în cuprinsul raportului de inspekție întocmit, notele de serviciu de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse, procesele verbale ale ședințelor comune de lucru cu organele de poliție pe care parchetul le coordonează).
4. Comportamentul și comunicarea	La analizarea acestui indicator, se vor avea în vedere: - <i>comportamentul și comunicarea cu procurorii, judecătorii, personalul auxiliar și conex, justițiabili, persoanele implicate în actul de justiție, alte instituții, mass media;</i> - <i>transparența actului de conducere, obiectivitatea și imparțialitatea;</i> - <i>asigurarea unui climat optim de muncă.</i> Obiective: - rezolvarea tuturor atribuțiilor de serviciu; - asigurarea unui climat optim pentru desfășurarea activității; - promovarea imaginii parchetului și construcția prestigiului său. Astfel, evaluatorul va analiza dacă procurorul cu funcție de conducere, în îndeplinirea funcției de comunicare: - se documentează suficient; - are capacitatea de a avea un dialog real; - utilizează un ton adecvat și politicos; - are capacitatea de a asculta; - manifestă respect față de persoana interlocutorului; - manifestă rezistență față de o idee nouă; - se implică în toate activitățile parchetului; - nu îi influențează pe procurori să manifeste rezerve în a-și exprima propriile opinii; - are capacitatea de a convinge și de a transmite corect mesajul respectiv; toate acestea indiferent de modalitatea de comunicare aleasă. Pentru aprecierea transparenței actului de conducere, a obiectivității și imparțialității,

	se are în vedere capacitatea conducătorului de a populariza/face cunoscute deciziile sale și a implica colegiul de conducere/colegii acolo unde este cazul, în procesul decizional. Obiectivitatea și imparțialitatea presupune o conducere bazată pe raționament logic și nu pe sentimente, cu evitarea situațiilor de favorizare a unei persoane sau grup de persoane. Nu se confundă cu deciziile nepopulare, dacă acestea sunt justificate. Pentru aprecierea modului de asigurare a unui climat optim de muncă, se are în vedere capacitatea conducătorului de a conștientiza competențele și nevoile fiecăruia, de a sprijini valorile celorlalți, obiectivitatea și disocierea problemelor de persoane, decizii bazate pe corectitudine, nu pe forță, soluții creative și ingenioase, capacitatea de negociere. În vederea evaluării indicatorului, procurorul evaluat va depune la dosarul de evaluare comunicările, ordinele, circularele, procesele verbale și alte dispoziții cu caracter intern.
--	--

Notă:

- În vederea evaluării celor 4 indicatori, procurorul evaluat va depune la dosarul de evaluare un număr minim de 5 acte relevante pentru activitatea sa, comisia de evaluare putând avea în vedere, dacă apreciază necesar, și un număr de cel mult 5 alte acte relevante.
- Pentru procurorii care, în perioada supusă evaluării, au desfășurat atât activitate specifică funcției de execuție, cât și activitate specifică funcției de conducere, concomitent sau succesiv, punctajul final se acordă astfel: la criteriile de evaluare privind eficiența și calitatea activității, câte cel mult 15 puncte, la criteriul privind modul de îndeplinire a atribuțiilor manageriale cel mult 30 de puncte, la criteriul privind integritatea cel mult 30 de puncte, iar la criteriul privind formarea profesională cel mult 10 puncte.
- Pentru procurorii care, în perioada supusă evaluării, au desfășurat numai activitate specifică funcției de conducere, punctajul final se acordă astfel: la criteriul privind modul de îndeplinire a atribuțiilor manageriale cel mult 60 puncte, la criteriul de evaluare privind integritatea cel mult 30 de puncte, iar la criteriul de evaluare privind formarea profesională cel mult 10 puncte.

CAPITOLUL II:

PROCESUL DE EVALUARE

2.1 Considerații generale:

2.1.1 Administrarea și susținerea procesului de evaluare:

Autoritatea ultimă a determinării și implementării inițiativelor formale de evaluare a performanței magistraților este Consiliul Superior al Magistraturii.

Schema de evaluare a performanței magistraților nu trebuie să afecteze independența acestora.

Procesul de evaluare trebuie să fie liber de orice considerații politice, ideologice sau centrate pe probleme exterioare scopurilor prevăzute în regulamentul de evaluare precum și în prezentul ghid.

Procesul de evaluare este perfectibil. CSM va monitoriza contribuția evaluării performanței la ridicarea standardelor sistemului judiciar, și va actualiza Ghidul de evaluare a performanței magistraților, în concordanță cu evoluțiile sistemului judiciar.

2.1.2 Stabilirea responsabilităților pentru aplicarea schemei de evaluare a magistraților:

Instanțele și parchetele au obligația de a asigura desfășurarea corectă a procesului de selecție a evaluatorilor și desfășurarea procesului de evaluare, în conformitate cu principiile și procedurile cuprinse în Regulamentul și Ghidul de evaluare.

Evaluatorii au obligația realizării unei evaluări unitare potrivit scopurilor unitare și prevederilor din Regulamentul și Ghidul de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor.

2.1.3 Utilizarea rezultatelor evaluării:

Principalele utilizări ale rezultatelor evaluării sunt: îmbunătățirea performanței judiciare a magistratului, menținerea și consolidarea standardelor de calitate ale sistemului juridic, definirea politicilor de resurse umane - ocuparea posturilor de execuție și conducere la toate instanțele și parchetele.

Rezultatele evaluării vor fi luate în considerare la repartizarea magistraților în programe de instruire, în funcție de competențele ce trebuie dezvoltate.

Rezultatele evaluării nu pot fi utilizate în inițierea unor măsuri disciplinare.

Evaluarea este folosită pentru îmbunătățirea performanței individuale și implicit pentru îmbunătățirea performanței instanței sau a parchetului, precum și a sistemului ca întreg.

2.2 Comisiile de evaluare:

Evaluarea judecătorilor și procurorilor se face de comisii constituite prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, separat pentru judecători și procurori, formate potrivit art. 25 din Regulament.

La fiecare instanță și parchet pot fi constituite una sau mai multe comisii de evaluare, la propunerea colegiului de conducere al instanței sau parchetului.

În aprecierea numărului de comisii necesar pentru realizarea evaluării, colegiul de conducere va ține seama de numărul judecătorilor, respectiv procurorilor, care urmează a fi evaluați (atât cei de la instanța/parchetul respectiv, cât și cei care fac parte din comisiile de evaluare de la instanțele/parchetele ierarhic inferioare), de volumul de muncă pe care îl implică activitatea de evaluare, precum și de necesitatea ca aceasta să se desfășoare la standardele impuse de atingerea scopului evaluării.

Dacă se constituie o singură comisie de evaluare la nivelul instanței, în componența acesteia va fi desemnat un singur membru supleant. Dacă se constituie mai multe comisii de evaluare, pot fi desemnați cel mult 4 membri supleanți, care pot desfășura activitate în oricare din comisiile de evaluare.

La constituirea comisiilor se va avea în vedere faptul că judecătorii și procurorii - cu excepția președintelui instanței sau, după caz, a conducătorului parchetului, secției sau direcției din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori al Direcției Naționale Anticorupție – nu pot fi, în același timp, membri în mai multe comisii de evaluare. Totodată, în desfășurarea procesului de evaluare se va ține seama de faptul că un membru supleant nu poate desfășura în același timp activități în mai multe comisii de evaluare.

Judecătorii și procurorii desemnați de colegiile de conducere, alții decât președinții de instanță sau conducătorii de parchet care dețin de drept calitatea de evaluator, sunt numiți în comisiile de evaluare având în vedere ca principale criterii pregătirea și experiența profesională, autoritatea morală și profesională de care se bucură, abilitățile de comunicare, precum și rezultatul obținut la ultima evaluare.

Membrii comisiilor sunt numiți pentru o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reinvestirii în funcție o singură dată. La instanțele și parchetele la care sunt constituite mai multe comisii de evaluare, colegiul de conducere stabilește, pentru fiecare comisie de evaluare, judecătorii, respectiv procurorii, care vor fi evaluați de comisie, ținând seama și de eventualele incompatibilități.

La instanțele/parchetele la care se constituie o singură comisie, în măsura posibilităților, membrii comisiei trebuie să aibă specializări diferite. La instanțele și parchetele la care sunt constituite mai multe comisii de evaluare, colegiul de conducere va avea în vedere recomandarea ca specializarea judecătorilor/procurorilor care vor fi evaluați de o comisie de evaluare să corespundă cu specializarea membrilor comisiei de evaluare; în cazul procurorilor se va ține seama și de sectoarele de activitate specifice parchetului.

După ce au fost desemnați de colegiile de conducere ale instanțelor sau parchetelor, membrii comisiilor de evaluare trebuie să fie instruiți ca evaluatori. Instruirea se realizează de către unul dintre ceilalți membri ai comisiei de evaluare ori, după caz, de către unul dintre membrii comisiei de evaluare constituite la nivelul instanței sau parchetului ierarhic superior

Scopul instruirii membrilor comisiilor de evaluare este însușirea unei pregătiri specifice referitoare la procedura concretă de evaluare, de apreciere a indicatorilor și criteriilor de evaluare și de stabilire a calificativelor finale.

2.3 Degrevarea parțială a membrilor comisiilor de evaluare de alte atribuții specifice:

În funcție de volumul de activitate de la instanțe și parchete, colegiile de conducere pot dispune degrevarea parțială a evaluatorilor de celelalte activități specifice funcției de judecător sau procuror. Evaluatorii vor desfășura însă activități specifice de judecată, urmărire penală etc., pe baza programării întocmite la începutul fiecărui an calendaristic, activități pentru care, la rândul lor, vor fi evaluați de comisia de la instanța/parchetul ierarhic superior.

2.4 Activitatea de evaluare:

Se desfășoară potrivit dispozițiilor din Regulament, astfel: prima evaluare a judecătorilor și procurorilor se face la 2 ani de la numirea în funcție, iar următoarele evaluări se fac la fiecare 3 ani, de regulă, **până** în luna iunie a anului următor și privește activitatea profesională desfășurată de judecător sau procuror în cursul celor 2, respectiv 3 ani ai unui ciclu de evaluare.

Evaluarea poate fi realizată și în altă perioadă calendaristică, la cererea judecătorului sau procurorului, în măsura în care este necesară pentru promovarea în funcții de execuție ori numirea în funcții de conducere, însă numai după împlinirea intervalului de 2 sau 3 ani prevăzut de lege pentru efectuarea acesteia.

Pentru judecătorii și procurorii membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, evaluarea se face după 3 ani de la încetarea mandatului.

Evaluarea judecătorilor și procurorilor detașați la alte instituții decât instanțele și parchetele se face conform Regulamentului, după încetarea detașării, la împlinirea a **2 ani, în cazul primei evaluări, iar în cazul celorlalte evaluări**, la împlinirea a 3 ani de activitate efectivă ca judecător sau procuror, prin cumularea perioadei anterioare detașării cu perioada ulterioară acesteia.

În cazul judecătorilor sau procurorilor care pe parcursul perioadei de 2 ani sau, după caz, 3 ani își desfășoară activitatea la instanțe sau parchete diferite, ca urmare a delegării, detașării, transferului sau a promovării, președinții comisiilor de evaluare constituite la instanțele sau parchetele la care judecătorul ori, după caz, procurorul și-a desfășurat activitatea înainte de a fi transferat, detașat, delegat sau promovat au obligația de a transmite instanței, respectiv parchetului la care funcționează în prezent judecătorul ori procurorul evaluat dosarul de evaluare întocmit, inclusiv datele statistice.

Activitatea de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor se desfășoară pe parcursul întregii perioade de trei ani.

Comisia de evaluare întocmește un dosar de evaluare pentru fiecare judecător sau procuror, dosar care va cuprinde datele statistice cu privire la volumul de activitate și la indicatorii de eficiență, depuse anual, autoevaluarea, raportul de evaluare, observațiile și obiecțiunile celui evaluat, precum și orice alte acte, date sau informații pe baza cărora se realizează evaluarea. Dacă este cazul, la dosarul de evaluare se depune și planul individual de dezvoltare profesională.

Judecătorii și procurorii au acces oricând la propriul dosar de evaluare.

Un important principiu al procedurii de evaluare îl constituie încunoștințarea/anunțarea magistratului care urmează a fi evaluat despre etapele evaluării, data și locul la care vor avea loc, acesta având dreptul și posibilitatea de a se pregăti în vederea evaluării.

Prin urmare, judecătorul sau procurorul care urmează a fi evaluat va fi înștiințat în prealabil cu privire la orice activitate de evaluare care îl vizează – analiza documentelor care conțin rezultate ale activității sale profesionale, asistarea la ședințele de judecată, desfășurarea interviului, dacă este cazul, analizarea indicatorilor statistici etc.

În cursul perioadei supuse evaluării, comisia de evaluare, dacă apreciază necesar pentru înlăturarea unor deficiențe constatate în activitatea desfășurată, poate formula recomandări judecătorului sau procurorului evaluat, în vederea îmbunătățirii activității, întocmind în acest sens un proces-verbal. Procesul-verbal se aduce

la cunoștința judecătorului sau a procurorului evaluat, sub semnătură, care poate formula observații cu privire la aspectele constatate.

Punctarea indicatorilor și criteriilor se va face la finalul perioadei de 2 sau 3 ani ai unui ciclu de evaluare și va fi cuprinsă în raportul de evaluare.

Dacă în cursul perioadei de trei ani se constată că judecătorul sau procurorul a avut inițial rezultate mai slabe, dar și-a îmbunătățit activitatea, urmând recomandările formulate de comisia de evaluare și înlăturând deficiențele constatate, astfel încât în ultimul an a obținut rezultate foarte bune, calificativul acordat la evaluare va fi corespunzător rezultatelor obținute în ultima perioadă.

Dacă în cursul perioadei de trei ani judecătorul sau procurorul a obținut rezultate foarte bune, dar în ultimul an a înregistrat o scădere a performanței profesionale, care nu îi este imputabilă, fiind justificată de împrejurări obiective, calificativul acordat va fi cel corespunzător rezultatelor obținute în prima perioadă.

În situația în care scăderea performanței profesionale din ultimul an nu este justificată de împrejurări obiective, precum și în situația în care judecătorul sau procurorul, în pofida recomandărilor formulate de comisia de evaluare, nu-și îmbunătățește activitatea, calificativul acordat va fi cel corespunzător perioadei în care s-a înregistrat scăderea performanței sale profesionale.

2.5 Autoevaluarea

La finalul perioadei de 2, respectiv 3 ani, magistratul completează o fișă sau formular standard de autoevaluare, înainte de data anunțată pentru evaluare. Fișa de autoevaluare are rolul de a asista magistratul în pregătirea sa pentru evaluare și, dacă este cazul, pentru un dialog constructiv cu evaluatorul, în cadrul interviului de evaluare. Fișa conține criteriile și indicatorii de performanță în activitățile profesionale.

Cu ajutorul descrierilor privind criteriile și indicatorii, magistratul se autoevaluează și își poate stabili un plan de autodezvoltare profesională.

Feedback-ul (reacția, răspunsul, aprecierea) dat de evaluator trebuie să fie axat pe criteriile prezente în fișă și bazat pe date (referiri directe la indicatori).

2.6 Interviu de evaluare

Interviul de evaluare are loc doar la cererea judecătorului sau procurorului evaluat sau în cazul în care comisia de evaluare apreciază că este necesar. Cu titlu de exemplu, necesitatea interviului se poate ivi în situația în care comisia de evaluare constată că sunt necesare unele clarificări sau lămuriri din partea judecătorului/procurorului evaluat ori în situația în care din analiza dosarului de evaluare rezultă unele deficiențe în activitatea profesională a judecătorului/procurorului evaluat.

La finalul celor 2, respectiv 3 ani ai unui ciclu de evaluare, evaluatorul folosește, dacă este cazul, interviul pentru a colecta informații concrete (legate de acțiuni și comportamente în situații profesionale) care să-i permită aprecierea corectă a performanței profesionale a magistratului și acordarea unui calificativ.

Indicatorii de evaluare, corespunzători criteriilor stabilite prin lege, au fost aleși pentru că sunt relevanți pentru criteriu, nu afectează independența magistratului, diferențiază performanța, stimulează dezvoltarea profesională și descriu acțiuni și comportamente profesionale observabile.

Structurat pe astfel de indicatori, interviul poate oferi informații importante despre felul cum își îndeplinește magistratul activitățile profesionale, fără a-i afecta independența. Astfel:

- ◆ Indicatorii sugerează ce fel de informații trebuie să obțină evaluatorul. Ei fundamentează principalele teme ale discuției conduse de evaluator. Dar nu toți indicatorii trebuie folosiți ca teme de dialog, nu trebuie transformați în întrebări care sunt puse magistratului evaluat.
- ◆ Interviul poate fi folosit în scopul completării, precizării informației obținute din analiza hotărârilor judecătorești, respectiv a actelor specifice întocmite de procuror, precum și prin observarea conduitei profesionale a magistratului în sala de judecată.

- ◆ Interviuul poate, de asemenea, corecta o primă impresie privind performanța magistratului, oferindu-i acestuia posibilitatea de a-și prezenta performanța prin descrierea unor priceperi și expunerea unor cunoștințe pentru care nu au existat oportunități de manifestare în hotărârile (sau alte acte) alese pentru analiză, și nici în ședințele de judecată la care evaluatorul a fost prezent.

Întrebările pot viza:

a. Cunoștințe necesare îndeplinirii activităților *profesionale*:

- ◆ Întrebările de acest tip creează posibilitatea magistratului de a-și pune în evidență cunoștințe juridice substanțiale și procedurale, necesare pentru îndeplinirea cu succes a activităților profesionale specifice.
- ◆ Avantajul întrebărilor care vizează cunoștințe în cadrul interviului vine din faptul că întrebările principale pot fi urmate de alte întrebări secundare, care cer clarificări sau investighează mai în profunzime răspunsul magistratului evaluat (*in-depth* interview – interviul aprofundat).

b. Aprecierea exemplelor date de interviuat:

- ◆ O cunoaștere a acțiunilor profesionale care să permită evaluarea celui care le îndeplinește, presupune cunoașterea circumstanțelor concrete în care acțiunile s-au desfășurat precum și a rezultatului acestor acțiuni. De aceea, pentru ca interviuatorul să înțeleagă complet comportamentul evocat, răspunsurile la întrebările comportamentale trebuie să includă următoarele componente:
 - Situația sau sarcina profesională în care interviuatul a fost implicat sau pe care a trebuit să o îndeplinească;
 - Acțiunea/activitatea desfășurată de interviuat în acea situație;
 - Rezultatul acțiunii/activității candidatului.

Numai împreună aceste trei elemente permit să se aprecieze dacă cel intervievat a dovedit nivelul și calitatea comportamentului cerut în situația respectivă. De aceea, răspunsurile vagi, generale, nu sunt exemple comportamentale corespunzătoare acestui scop.

c. Concluzii:

Interviul poate să lămurească, pe de o parte, pe evaluator, asupra acelor aspecte care nu au putut fi cuantificate pe baza activităților anterioare și care se subsumează unui indicator, respectiv criteriu, iar, pe de altă parte, pe cel evaluat, asupra gradului de îndeplinire a obiectivelor stabilite anual și aprecierii evaluatorului.

În același timp, interviul poate să clarifice unele deficiențe constatate în activitatea profesională a judecătorului/procurorului evaluat.

Având în vedere că interviul are loc după finalizarea celorlalte activități și completarea fișei de autoevaluare, se va putea observa și capacitatea evaluatului de a conștientiza plusurile și minusurile activității sale și de a-și stabili obiective realizabile.

Scopul interviului este îmbunătățirea performanțelor judecătorului/procurorului evaluat și motivarea acestuia, corectarea comportamentului/atitudinilor și nu a personalității, realizate prin folosirea de către evaluator a unui ton amabil, politicos, considerație adecvată pentru cel evaluat, capacitatea evaluatorului de a comunica un mesaj obiectiv, bazat pe constatări reale (proces de informare și analiză transparent, capacitatea de a asculta etc.).

2. 7 Domeniile din care se culeg date

Evaluarea trebuie să aibă la bază date suficiente.

Evaluarea include **observarea de către evaluator, discuții cu magistratul evaluat și analiza datelor și documentelor** relevante pentru rezultatele activității magistratului.

Evaluarea competențelor prezentate în capitolul IV presupune colectarea datelor din următoarele domenii:

- **Ședința de judecată**
- **Motivarea hotărârilor**
- **Relatările magistratului în cadrul fișei de evaluare și, dacă este cazul, în cadrul interviului**
- **Documente referitoare la activitatea profesională a magistratului.**

2.8 Raportul de evaluare

Raportul de evaluare cuprinde descrierea tuturor activităților desfășurate de comisia de evaluare în ceea ce privește pe magistratul evaluat, constatările efectuate de comisia de evaluare cu prilejul fiecărei activități, fișa de evaluare precum și recomandările formulate dacă a fost cazul, observațiile și calificativul final.

Fișa de evaluare face parte integrantă din raportul de evaluare.

Raportul de evaluare și actele de constatare întocmite de membrii comisiei de evaluare, alcătuiesc dosarul de evaluare.

Fiecare magistrat are dreptul să-și consulte propriul dosar de evaluare, oricând își manifestă voința în acest sens.

CAPITOLUL III

APLICAREA SCHEMEI DE EVALUARE BAZATĂ PE COMPETENȚE ÎN EVALUAREA HOTĂRÂRII JUDECĂTOREȘTI

EVALUAREA HOTĂRÂRIILOR JUDECĂTOREȘTI

I. Preambul.

Cel mai important act juridic pe care îl redactează judecătorul este hotărârea judecătorească.

Pentru o bună redactare a actelor judecătorești, în afara oricăror cerințe de ordin literar sau estetic, legea și tradiția juridică impun respectarea anumitor condiții de formă.

Conținutul hotărârilor judecătorești este reglementat în prezent prin lege.

II. Ce trebuie să urmărească evaluatorul în hotărârea judecătorească?

1. Existența gândirii independente, critice

La nivelul simțului comun, a gândi independent, critic, înseamnă a gândi bine, a nu proceda illogic, irațional. Gândirea critică se manifestă în capacitatea de a identifica concluzii inadecvate, necorespunzătoare; de a identifica date care pot susține o ipoteză; de a identifica informația nouă, necesară pentru a trage o concluzie; de a separa informația relevantă de cea irelevantă pentru rezolvarea unui caz; capacitatea de a învăța și a înțelege informația într-un domeniu nefamiliar; capacitatea de a analiza inferențe pe informații separate și a formula concluzii; capacitatea de a recunoaște modul în care noua informație poate schimba soluția unei probleme; capacitatea de a comunica eficient. Componentele gândirii critice sunt următoarele priceperi cognitive: interpretarea, analiza, evaluarea, inferența, explicația și autoreglarea.

Propriile prejudecăți (legate de rasă, sex, religie, naționalitate, dizabilități, vârstă, orientare sexuală, statut socioeconomic sau organizațional) predispoziții, propensiuni favorabile sau nefavorabile anumitor probleme juridice, vulnerabilități pentru anumite categorii de situații, etc. sunt factori interni care pot afecta negativ judecata.

2.Tratamentul imparțial în analiza probatoriului. Respectarea art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (CEDO)

În hotărâre trebuie să se nominalizeze toate probele administrate în cauză, judecătorul trebuie să le analizeze în mod echitabil, egal, să răspundă fiecărei susțineri/apărări formulate de părți.

3. Să comunice clar și simplu (Avizul nr.7/2005 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni - CCJE)

„Justiție și societate:

D. Accesibilitatea, simplitatea și claritatea limbajului utilizat de către instanțe în redactarea hotărârilor:

D.1. CCJE consideră că limbajul juridic trebuie să fie, în același timp, simplu și clar .

D.2. CCJE consideră că limbajul utilizat în domeniul justiției ar trebui să fie concis și direct, evitându-se utilizarea termenilor în limba latină, precum și alte noțiuni care nu pot fi înțelese cu ușurință de către justițiabili, întrucât dreptul și termenii juridici pot fi clarificați prin citarea legislației sau a jurisprudenței.

D.3. CCJE consideră că motivarea hotărârilor judecătorești ar trebui să fie întotdeauna clară și completă.”

4. Hotărârea să fie credibilă, convingătoare

Să existe compatibilitate între motivarea hotărârii și dispozitiv, precum și explicarea logico-rațională prin intermediul argumentului juridic a instituției ori principiului de drept care au fundamentat soluția pronunțată în cauză.

III. Criterii deduse din *Codul deontologic*, *Profilul magistratului* și *Constituție*:

- Abținerea de la exprimarea opiniei politice - art.5, al.1 din *Codul deontologic*;
- Abținerea de la exprimarea opiniei cu privire la probitatea profesională și morală a colegilor – art. 18 alin.2 din *Codul deontologic*;
- Abținerea de la exprimarea unor reproșuri necorespunzătoare la adresa uneia dintre părți sau a reprezentanților lor, bazate pe comportamentul acestora în cursul judecății;
- Abținerea de la exprimarea unei opinii discriminatorii – art. 8 din *Codul deontologic*; punctul 2 din *Profilul magistratului* ; art. 4 alin. 2 și 16 alin.1 din *Constituție*.
 - Respectarea principiului nediscriminării: rasa, naționalitatea, originea etnică, religia, sexul, apartenența politică ș.a.

IV. Criteriile de evaluare a hotărârilor judecătorești

I. STRUCTURA HOTĂRĂRILOR JUDECĂTOREȘTI

Trebuie să respecte limitele prevăzute de art. 425 Cod procedură civilă și art. 402 – 404 Cod procedură penală, dar în funcție de faza procesuală – fond, apel, recurs.

1. JUDECATA ÎN PRIMĂ INSTANȚĂ:

1. 1. În materie civilă:

Elemente prevalente în evaluare:

Orice hotărâre pronunțată în materie civilă de prima instanță de fond trebuie să respecte structura prevăzută de art. 425 Cod procedură civilă .

Pornind de la aceste reglementări, dar ținând cont și de cerințele care trebuie să fie respectate pentru elaborarea unui act sistematic, **părțile componente ale hotărârii** sunt următoarele:

1. **Partea introductivă (practica, preambulul), pe care o redactează grefierul și care conține mențiunile prevăzute la art. 425 alin. (1) lit. a).**
2. **Considerentele, adică motivarea în fapt și în drept la care se referă la art. 425 alin. (1) lit. b).**
3. **Dispozitivul - soluția propriu-zisă - art. 425 alin. (1) lit. c) și art. 425 alin. (2) și (3).**

În ceea ce privește **considerentele**, se propune următoarea structură a acestora:

A. Expunerea cererii de chemare în judecată.

A1. *Petitul cererii, cu menționarea eventualelor modificări / completări / precizări ale cererii*

Expunerea obiectului acțiunii trebuie să *conțină toate capetele de cerere*, să fie sintetică și să îmbrace o formă juridică. Se vor nominaliza părțile chemate în judecată și calitatea lor.

Indiferent de felul în care reclamantul formulează capetele de cerere, judecătorul este dator să califice obiectul acțiunii și să îi dea un conținut juridic.

Capetele de cerere vor fi expuse într-o ordine logică, într-o succesiune firească – cele principale, accesorii, incidentale etc.

Asociată expunerii obiectului cererii de chemare în judecată va fi expunerea motivării ei de către reclamant, în fapt și în drept.

A2. Situația de fapt înfățișată de reclamant

Este recomandat a se expune într-un mod rezumativ, care să cuprindă elementele de fapt esențiale, cu semnificație juridică, din întreaga situație de fapt prezentată de reclamant în cuprinsul cererii de chemare în judecată.

A3. Temeiul de drept invocat de reclamant

În cazul în care cererea de chemare în judecată nu este motivată în drept, se va menționa această împrejurare (eventual se va menționa calificarea în drept dată de instanță, după punerea în discuția părților, în baza rolului său activ). În situația în care textele de lege indicate de reclamant nu corespund stării de fapt înfățișate în cuprinsul cererii de chemare în judecată, instanța are obligația de a face încadrarea juridică corespunzătoare, conform art. 152 Cod procedură civilă.

B. Expunerea poziției pârâtului față de acțiune.

B1. Expunerea conținutului întâmpinării (excepțiile invocate de parat, răspunsul la toate capetele de fapt și de drept ale cererii).

B2. Menționarea faptului că pârâtul a solicitat probe în condițiile art. 205 alin. (2) Cod procedură civilă/ori că pârâtul nu a solicitat încuviințarea și administrarea de probe.

Expunerea poziției pârâtului față de acțiune demonstrează respectarea de către instanță a principiului contradictorialității și a dreptului de apărare al părților, întrucât judecătorul va trebui să demonstreze în continuare în sentință în ce măsură s-a preocupat de apărările pârâtului și cum le-a soluționat.

Poziția pârâtului față de acțiune va fi, de asemenea, expusă rezumativ, în elementele de fapt esențiale și cu semnificație juridică.

În acest sens, judecătorul va trebui să manifeste preocuparea pentru sintetizare, să evite redarea susținerilor părților în toată amplexarea formulată de acestea.

B3. Se va menționa, după caz, că pârâtul, deși legal citat, nu s-a prezentat în instanța / s-a prezentat, dar nu și-a precizat poziția față de cererea reclamantului, lăsând soluționarea cauzei la aprecierea instanței/nu a depus întâmpinare/că întâmpinarea nu este obligatorie.

C. Expunerea cererii reconvenționale, atunci când pârâtul formulează o astfel de cerere, urmărindu-se aceeași structură descrisă la expunerea cererii de chemare în judecată.

C*(după caz). Expunerea cererilor de intervenție, de chemare în garanție, chemarea în judecată a altor persoane, arătarea titularului dreptului, în cazul în care astfel de cereri au fost formulate.

C (după caz). Expunerea conținutului întâmpinării reclamantului – pârât reconvențional la cererea reconvențională.**

D. Menționarea probelor administrate în cauză.

Nu este necesar a se enumera (opisa, inventaria) într-un alineat distinct probele încuviințate și administrate în cauză, analiza lor în cadrul expunerii situației de fapt reținută de instanță fiind suficientă

pentru ca evaluatorul să verifice aparența de imparțialitate a judecătorului, respectiv că probele tuturor părților au fost analizate și avute în vedere la pronunțarea soluției.

O alta rațiune pentru care o inventariere a probelor încuviințate și administrate nu trebuie să constituie o cerință obligatorie a structurii hotărârii judecătorești este aceea ca în multe cauze cantitatea probelor este foarte mare, dosarele fiind constituite din mai multe volume. Enumerarea probelor ar fi o activitate inutilă dacă acestea sunt descrise la module generice (de ex. se menționează ca s-a încuviințat și administrat „proba cu înscrisuri”, fără ca acestea să fie individualizate), iar pe de altă parte este o activitate împovărătoare pentru judecător.

Se impune enumerarea probelor în cauzele în care dispozițiile legale prevăd imperativ existența anumitor înscrisuri la dosar (de ex. referatul de anchetă socială în cauzele privind încredințarea minorilor sau documentele obligatorii în cazul adopțiilor).

D* (după caz). Referiri la circuitul dosarului – modalitatea în care a fost sesizată instanța, de ex. prin hotărâre de declinare a competenței, rejudecări, conexări, disjungeri, strămutare etc., fără detalierea soluțiilor date de instanțele care s-au desesizat.

E. Expunerea situației de fapt reținută de judecător, cu referire la probele care au stat la baza reținerii acestei situații de fapt, precum și motivarea înlăturării unor probe.

Această parte a motivării prezintă o relevanță deosebită din punct de vedere al verificării criteriului aparenței de imparțialitate, relevându-se capacitatea judecătorului de a analiza în mod egal, imparțial, echitabil toate probele administrate, atât ale reclamantului, cât și ale pârâtului.

Din practică s-a observat că în multe cazuri judecătorul acordă o atenție deosebită și realizează o amplă analiză a probelor încuviințate reclamantului, omițându-se a se acorda același tratament probelor încuviințate pârâtului (uneori acestea din urmă sunt ignorate, existența lor putând fi dedusă doar din cercetarea actelor din dosar).

Simpla enumerare a mijloacelor de probă, fără indicarea semnificației lor probatorii, reprezintă o activitate inutilă, în ceea ce privește soluția pronunțată de judecător (poate fi apreciată ca o nemotivare a soluției pronunțate).

Pentru ca analiza probatoriului administrat în cauza să fie completă, este obligatoriu a se arăta, după caz, probele care au fost înlăturate din deliberare, precum și motivul **înlăturării acestora** (motivul pentru care nu au fost reținute pentru stabilirea situației de fapt).

Deficiențe care apar în reținerea stării de fapt:

- judecătorul nu se referă în concret la probele pe baza cărora a reținut o anumită stare de fapt, **mărginindu-se să arate că a reținut situația „din ansamblul probator aflat la dosarul cauzei”**;
- modul în care este redactată hotărârea nu face legătura logică dintre probe și starea de fapt reținută;
- judecătorul aglomerează/incarcă în mod nejustificat textul hotărârii, cu elemente nerelevante sau inutile. Spre ex.: 1) se recurge la descrierea fiecărei probe administrate – de exemplu se redau, uneori între ghilimele, părți largi din declarațiile martorilor, fără a se sintetiza și analiza conținutul lor. În situațiile în care este necesar să se redea părți din declarațiile martorilor audiați în cauza, vor fi avute în vedere doar cele relevante, aflate în discuție (de ex., atunci când, într-o depoziție de martor sunt afirmații în vădită contradicție cu cele ce rezulta din alte probe cu caracter obiectiv, administrate în cauză (de ex., înscrisuri) sau chiar cu conținutul altor probe testimoniale); 2. Transcrierea/copierea integrală sau a unor părți însemnate din actele deduse judecății (contracte, procese –verbale de constatare etc.). O redactare de calitate implică redarea conținutului lor în rezumat sau prin referire la aspectele care interesează soluționarea litigiului.
- nu se arată pentru ce motive anumite probe administrate nu au stat la baza reținerii situației de fapt.

F.* (după caz) Motivarea admiterii sau respingerii cererilor accesorii sau incidentale.

G. Motivarea soluției în drept – cerere principală, accesorie, incidentală, reconvențională, de intervenție etc.

Motivarea soluției în drept presupune cu necesitate indicarea textului legal aplicabil situației de fapt reținute de instanță. Se va indica sediul materiei prin individualizarea articolului, alineatului și actului normativ aplicabil.

Atunci când este posibil, se recomandă ca judecătorul să citeze textul de lege aplicabil pentru speță.

Nu va opera depunctarea dacă judecătorul nu va reda cuprinsul textului legal reținut ca temei de drept în motivare.

1.2. În materie penală:

Orice hotărâre penală pronunțată de prima instanță în fond, trebuie să respecte structura prevăzută de Codul de procedură penală (art. 401– *“Hotărârea prin care instanța penală soluționează fondul cauzei trebuie să conțină o parte introductivă, o expunere și dispozitivul”*) și anume:

A. Partea introductivă a hotărârii (practica) - se întocmește de către grefier, trebuie verificată de judecător și trebuie să cuprindă elementele prevăzute de art. 402 cu referire la art. 370 alin. (4) lit. a)-i) Cod procedură penală.

De asemenea, în cazul completelor specializate, se va menționa materia specializării completului.

B. Expunerea de motive (considerentele) - trebuie să fie respectate dispozițiile art. 403 Cod procedură penală.

B1. Date de identificare:

În considerente se expun datele privind identitatea părților, fără însă a preciza explicit modul lor de actualizare (acestea regăsindu-se în încheierile de ședință și, integral, în dispozitivul hotărârii);

B2. Expunerea concisă a conținutului actului de trimitere în judecată:

Se va/vor reda, în sinteză, fapta/faptele reținute în actul de sesizare a instanței, cu indicarea momentului și locului săvârșirii și a încadrării juridice; fiecare infracțiune reținută va fi individualizată

atât prin textul legal aplicabil, cât și prin nominalizarea infracțiunii reglementată de acel text de lege. (ex. art. 238 Cod penal – abuz de încredere).

B3. Expunerea poziției inculpatului față de învinuire (din cursul urmăririi penale și în fața instanței).

În cuprinsul hotărârii instanța are obligația de a verifica apărările inculpatului (dovedind astfel respectarea dreptului la apărare).

B4. Analiza probelor și indicarea stării de fapt reținută de instanță:

- Evidențierea probelor administrate în faza de urmărire penală și în faza cercetării judecătorești;

- Analiza probelor administrate în cursul procesului penal și a relevanței lor în raport cu fapta dedusă judecății (în situația în care unele probe sunt irelevante sub aspect penal, se va menționa, pe scurt, acest lucru);

- Starea de fapt se impune a fi stabilită coerent și în raport de probele administrate, atât sub aspectul laturii penale cât și sub aspectul acțiunii civile subsecvente acțiunii penale;

- Motivele pentru care sunt înlăturate celelalte probe (dacă este cazul);

B5. Încadrarea juridică a fiecărei fapte:

Încadrarea juridică a faptei/faptelor și motivarea unei eventuale schimbări a acesteia, cu trimitere la toate normele de drept aplicabile în cauză, a formelor și gradului de vinovăție;

B6. Individualizarea pedepsei:

Indicarea stărilor de agravare sau de atenuare a răspunderii penale, dar și a circumstanțelor agravante și atenuante și a motivelor de fapt pe care se întemeiază;

Se va indica relevanța penală a antecedentelor penale ale inculpatului (dacă este cazul);

B7. Alte soluții/aspecte:

Se vor expune argumentele pentru soluțiile de achitare sau încetare a procesului penal, cu trimitere la probele și la împrejurările care susțin soluția.

În situația în care se dispune condamnarea numai pentru o parte din fapte, se va arăta pentru care s-a pronunțat condamnarea și pentru care achitarea.

C. Dispozitivul - trebuie să cuprindă toate mențiunile prevăzute de art. 404 Cod procedură penală .

2. JUDECATA ÎN APEL ȘI RECURS

2.1. În materie civilă:

Elementele deciziilor pronunțate în căile de atac nu sunt reglementate în mod distinct prin lege, dispozițiile art. 425 Cod procedură civilă aplicabile soluțiilor pronunțate de prima instanță în fond fiind aplicabile și hotărârilor pronunțate în căile de atac.

Particularitatea motivării hotărârilor judecătorești în căile de atac este dată de faptul că instanța de control judiciar trebuie să aibă în vedere motivele de apel, respectiv de recurs formulate de părți.

În consecință, obiectul examinării exercitate de instanțele de control îl constituie motivele pentru care părțile atacă o hotărâre. Împrejurarea că instanța de apel sau recurs, din oficiu, poate invoca motive de ordine publică, nu schimbă datele problemei.

2.1.a) Judecata în apel:

1. Partea introductivă (practica, preambulul), pe care o redactează grefierul și care conține mențiunile prevăzute la art. 425 alin. (1).

2. Considerentele trebuie să cuprindă următoarele elemente:

- Dispozitivul hotărârii instanței de fond :
 - se vor reda considerentele acesteia pe scurt, cu precizarea textelor incidente, dacă au fost inserate;
- Expunerea cererii de apel :
 - **Apel motivat**: criticile aduse hotărârii atacate și temeiul de drept indicat de parte ;
 - **Apel nemotivat**: menționarea acestei împrejurări și trimiterea la dispozițiile art. 476 alin. (2) C. Pr. Civ.
- Poziția procesuală a intimatului cu expunerea apărărilor formulate sau a excepțiilor invocate; cererile incidentale;
- Probele solicitate de părți și cele încuviințate și administrate de instanța de apel ;
- Examinarea motivelor de apel invocate de părți sau examinarea efectuată de instanță în conformitate cu dispozițiile art. 476-478 C. pr. civ.
- Indicarea temeiului juridic de drept material sau procesual ce a condus la adoptarea soluției.

3. Dispozitivul - soluția propriu-zisă – art. 480 cu referire la art. 425 alin. (1) lit. c) și art. 425 alin. (2) și (3), cuprinse în dispozitivul hotărârii, nu fac obiectul evaluării.

2.1.b) Judecata în recurs:

1. Partea introductivă (practica, preambulul), pe care o redactează grefierul și care conține mențiunile prevăzute la art. 425 alin. (1).

2. Considerentele - cuprind obligatoriu elementele prevăzute de art. 499 C. Pr. Civ., respectiv: motivele de casare invocate și analiza acestora, arătându-se de ce s-au admis ori, după caz, s-au respins. În cazul în care recursul se respinge fără a fi cercetat în fond ori se anulează sau se constată perimarea lui, hotărârea de recurs va cuprinde numai motivarea soluției fără a se evoca și analiza motivelor de casare.

3. Dispozitivul - soluția propriu-zisă – art. 425 alin. (1) lit. c) și art. 425 alin. (2) și (3), cuprinse în dispozitivul hotărârii, nu fac obiectul evaluării.

2.2. În materie penală, în apel și în recurs, structura hotărârii să cuprindă:

1. Preambulul (practica):

Trebuie să cuprindă, pe lângă mențiunile arătate în art. 424 din Codul de procedură penală, arătarea sentinței apelate și calitatea procesuală a părților în apel (art. 409);

Numele și prenumele judecătorilor să fie trecute respectându-se structura completului stabilită potrivit art. 41 din Legea nr. 304/2004 modificată și republicată;

2. Considerentele (partea expozitivă) - vor cuprinde dispozitivul hotărârii apelate sau recurate, precum și considerentele, pe scurt, care au condus la soluția respectivă;

- indicarea părții care a exercitat calea de atac și criticile aduse, dacă este cazul;
- motivarea în fapt și în drept a soluției de admitere/respingere a căii de atac sau a oricărei alte soluții pronunțate,
- dacă se reține cauza spre rejudecare, decizia intermediară va arăta în mod clar probele ce urmează a fi administrate;
- în cazul rejudecării fondului, soluția se va motiva după aceleași reguli ca și sentința adoptată în primă instanță;
- instanța este obligată să răspundă la toate motivele de apel/recurs invocate.

3. Dispozitivul - trebuie să cuprindă toate mențiunile prevăzute de art. 404 Cod procedură penală. Soluția propriu-zisă cuprinsă în dispozitivul hotărârii nu face obiectul evaluării.

V. Aspecte negative susceptibile de depunere în evaluarea hotărârilor judecătorești în materie civilă

1. Ne-menționarea poziției procesuale a pârâtului;
2. Reluarea, în considerente, a măsurilor dispuse la fiecare termen de judecata, fără relevanță în ceea ce privește soluția pronunțată;
3. Enumerarea inutilă, repetată, a înscrisurilor depuse la dosar, în alt context decât cel al probelor încuviințate și administrate, fără ca acestea să aibă ca finalitate motivarea soluției și nefinalizarea motivării soluției;
4. Globalizarea probatoriului, fără a indica în concret căreia dintre părți i s-a încuviințat proba respectiva;
5. Nemenționarea, în practica, a obiectului probațiunii, în situația în care, la termenul de judecata, are loc dezbaterea asupra probelor;
6. Nemenționarea temeiului de drept în baza căruia instanța a apreciat asupra cererii părții. De ex., instanța reține că neprezentarea pârâtului pentru a răspunde la interogatoriul propus de reclamant, constituie o mărturisire deplină, fără a indica textul legal;
7. Expunerea într-o manieră incoerentă a succesiunii cererilor care au investit instanța;
8. Nemotivarea în fapt a cererii;
9. Neconsemnarea probelor care au fost administrate sau a împrejurării că nu s-au administrat nici un fel de probe;
10. Nemenționarea temeiului de drept invocat de reclamant în susținerea cererii;
11. Nemotivarea hotărârii sub aspectul îndeplinirii sau neîndeplinirii unor condiții legale pentru incidența unei anumite instituții de drept;
12. Referirea, în considerente, la concluziile formulate de procuror ca și probă în cauză (care sunt “coroborate” cu celelalte dovezi administrate);
13. Dizertația asupra unor aspecte irelevante în cauză, care nu sunt contestate de părți;
14. Nemenționarea probelor solicitate de părți și administrate în cauză și neanalizarea acestora în considerente;
15. Nemenționarea datelor referitoare la circuitul dosarelor anterior sesizării instanței care a pronunțat hotărârea (ex. declinări de competență, trimiteri spre rejudecare, strămutări etc.);
16. Lipsa oricăror mențiuni referitoare la cererile incidentale (de ex., pârâtul a formulat cerere reconvențională, fără ca instanța să facă vreo referire la aceasta, din motivarea

- hotărârii nerezultând care dintre cereri – principala sau reconvenționala au fost examinate; existența cererii reconvenționale a fost dedusă din dispozitiv);
17. Reproducerea excesivă a unor texte legale, chiar a unor pasaje care nu au legătură cu obiectul cauzei;
 16. Neindicarea articolului, alineatului dintr-un act normativ invocat de instanța la motivarea în drept a soluției;
 17. Neindicarea probelor administrate în cauză, pe baza cărora instanța a reținut o anumită situație de fapt (de ex., într-o cauză de divorț se reține că relațiile de familie sunt grav și iremediabil vătămăte, fără a rezulta probele administrate în acest sens);
 18. Motivarea sumară a soluției pronunțate asupra unui capăt de cerere accesoriu (de ex., încredințarea minorului în urma desfacerii căsătoriei), prin trimitere la motivele expuse în susținerea soluției pronunțate în capătul principal, deși există rațiuni și argumentații diferite;
 19. Folosirea citatelor în limbi străine sau a principiilor de drept roman, fără a fi însoțite de traducere sau explicarea conținutului lor;
 20. Indicarea bibliografiei în cuprinsul hotărârii (numele autorului, al lucrării, editura, numărul paginii din care s-a citat textul);
 21. Indicarea unor instituții doar prin inițialele acestora, fără ca anterior să se expună denumirea sa completă;
 22. Utilizarea arhaismelor, a regionalismelor (de ex. „zdelcă” – act sub semnătură privată, „acvirare”- atașarea unui dosar, „folos de tras” – beneficiu nerealizat etc.);
 23. Utilizarea prescurtărilor de tipul „pârâtul de r.1” (“pârât de rândul 1”);
 24. Întrebările retorice, stilul polemic/jurnalistic al exprimării, în locul unui stil obiectiv al limbajului juridic, adecvat și accesibil, expunerea unor proverbe.

VI. Alte aspecte de urmărit de către evaluator

STIL, LIMBAJ, ACCESIBILITATE

Exprimare clară și accesibilă

Hotărârea judecătorească trebuie motivată simplu și clar, fără a se abandona, însă, limbajul juridic uzual.

Judecătorul trebuie să utilizeze un limbaj accesibil, astfel încât justițiabilul să înțeleagă argumentele de fapt și de drept care au determinat adoptarea soluției, fără a se renunța la limbajul juridic. Limbajul accesibil nu echivalează cu o exprimare simplistă, care face rabat la calitatea redactării ori renunțarea la desemnarea instituțiilor juridice (limbaj accesibil justițiabilului cu un nivel mediu de cultură și educație; partea să înțeleagă raționamentul și argumentele în baza cărora s-a pronunțat soluția, să înțeleagă dacă a câștigat sau a pierdut procesul).

Părțile procesului trebuie să înțeleagă argumentele de fapt și de drept ce au determinat soluția. De altfel, aceasta este și o cerință a *dreptului la un proces echitabil* prevăzut de art. 6 din CEDO, conținutul hotărârii putând determina conduita ulterioară a părții (de exemplu: promovarea căilor de atac).

Se vor evita:

1. Folosirea unor expresii în limba latină fără a fi traduse în limba română, sau fără a reieși din context sensul acestora;
2. Exprimarea contradictorie în reținerea situației de fapt;
3. Exprimarea incorectă gramatical;
4. Enunțarea neclară, incompletă, a cererilor, excepțiilor, problemelor dezbătute, în practica și dispozitiv.

Exemple:

a) "S-a admis acțiunea în revendicare imobiliară, s-a admis în parte cererea reconvențională..."

- Nu se înțelege cine a formulat aceste cereri, în ipoteza în care reclamantul a formulat reconvențională la reconvenționala pârâtului ori dacă este vorba despre o pluralitate de cereri de acest fel formulate într-un *litis consortii* procesual.

b) "Casează în întregime hotărârea recurată și rejudecând, respinge plângerea"

- Nu se înțelege a cui plângere și ce obiect are

c) "Modifică în parte sentința civilă nr....în sensul că majorează obligația de întreținere stabilită în sarcina pârâtului.....de la 20% la 25% în favoarea minorei..."

- Nu se înțelege: 20%, 25% din ce? raportat la ce?(aspect frecvent în materia obligațiilor de întreținere);

5. Exprimările neclare, fără sens logic :

Exemple:

- *“Instanța constată că pârâții din cauza de față sunt reclamanții din acțiune, iar lipsa de coincidență a reclamanților și pârâților este aceea că au fost chemați pârâții și nu coproprietarii, respectiv soții”.*

6. În cazul hotărârilor pronunțate în fond, după expunerea cererii de chemare în judecată (a conținutului și a motivării în drept), ne-menționarea probelor de care se prevalează reclamantul sau doar enumerarea acestora, fără a se exemplifica.

Exemple:

- *“În dovedirea cererii, reclamantul a depus înscrișuri” (?)*

- *“ În apărare, intimata a depus la dosar documentația ce a stat la baza emiterii deciziei” (?)*

7. Neindicarea temeiului juridic (lipsa motivării în drept a sentinței)

Exemplu: *“Având în vedere aceste considerente...”*

8. Lipsesc mențiuni cu privire la depunerea (sau nedepunerea) de către pârât a întâmpinării.

9. Expresii neuzuale, care nu pot fi asimilate unui limbaj comun, accesibil, raportat la un nivel mediu de înțelegere:

Exemplu: *“Analizând actele, la fila 11 se află un script...”*

10. Nu reiese din practica faptul că o excepție analizată în considerente ar fi fost supusă dezbaterii contradictorii a părților sau nu se analizează în considerente excepții invocate și cuprinse în cuvântul părților, dar asupra cărora instanța se pronunță în dispozitiv.

11. Nu se expune conținutul sentinței apelate și nici considerentele avute în vedere de prima instanță:

Exemplu : se începe cu *“apelanții VGV, VR au solicitat schimbarea sentinței și respingerea acțiunii”*, după care se redau motivele de apel și se trece direct la motivarea acestora (cu atât mai mult cu cât se schimbă soluția fondului) .

VII. Unele aspecte negative susceptibile de depunere în evaluarea hotărârilor judecătorești în materie penală

1. Lipsa datelor esențiale de identificare a inculpatului/părților din proces, în preambulul considerentelor;
2. Lipsa denumirii infracțiunii, care trebuie menționată alături de textul de lege în care se încadrează fapta.

Exemplu: „Infracțiunea prev. de art. 233 C. pen.” În loc de „ Infracțiunea de tâlhărie prev. de art. 233 C. pen.”

3. Lipsa evidentă a capacității de sinteză. Spre ex., în loc să se expună sintetic actul de sesizare cu menționarea faptei, locului și timpului săvârșirii, precum și a încadrării juridice, se expune conținutul rechizitoriului pe larg, cu toate amănuntele și mijloacele de probă administrate în cursul urmăririi penale;
4. Lipsa menționării actelor procesuale menținute. Aceasta se întâmplă în mod frecvent în cazul deciziilor de desființare/casare cu trimitere spre rejudecare. În acest fel se reia judecata în totalitate (deși nu ar fi necesar), în detrimentul celerității.
5. Lipsa motivării în concret a împrejurărilor faptei, a trăsăturilor persoanei și conduitei inculpatului, care atrag o atenuare/agravare a pedepsei;

Exemple de expunere nemotivată:

- „ Față de împrejurările în care a săvârșit faptele (nu sunt precizate, nu le conturează semnificația!)... instanța va reține în sarcina (?) lui circumstanțe atenuante...”
- „La individualizarea pedepselor, tribunalul va ține seama de gradul de pericol social al faptelor săvârșite (care este acest grad de pericol , în concret?), de împrejurările săvârșirii acestora (care împrejurări, ce semnificație atenuantă au ?), precum și de persoana fiecărui inculpat (ce calități are persoana fiecărui inculpat , de natură a atrage o răspundere atenuată?), urmând a face aplicarea dispozițiilor privitoare la circumstanțele atenuante...”

6. Exprimarea de convingeri și aprecieri ale instanței referitoare la situația de fapt, fără a fi întemeiate pe probe, conf. art. 403 Cod procedură penală

Exemplu:

- „Este cert că cei 83 de arbori nu puteau fi doborâți într-o singură zi de două persoane” (nu s-a făcut nici o probă în acest sens, este doar opinia instanței, „nespecializată” în tăierea copacilor).
- „Este greu de crezut ca timp de o săptămână cei doi să nu fie depistați de organele silvice...”

7. Nemotivarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere dispuse, în sensul art. 91 Cod penal.

Exemplu:

- „În speță sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 91 Cod penal.”.

Corect: trebuia arătat de ce are instanța convingerea că inculpatul nu va săvârși în viitor alte infracțiuni și că aplicarea pedepsei cu suspendare este suficientă pentru atingerea scopului pedepsei.

8. Lipsa preocupării pentru examinarea apărărilor inculpatului, analizarea probelor acestuia, înlăturarea lor motivată;

Exemple:

- „Inculpatul, în apel, a susținut că valoarea arborilor nemarcați a fost greșit stabilită, fișa de calcul al prejudiciului nu a fost întocmită de specialiști, ci de paznicul pădurii, iar atunci când a tăiat arborii (din pădurea aparținând soției sale) inculpatul a fost asigurat de paznicul pădurii că fapta sa nu are consecințe grave, întrucât este pădurea sa. Mai mult, în cei 15 ani de când s-a reconstituit dreptul său de proprietate, nu a tăiat nici un copac, deși potrivit legii era îndreptățit să efectueze tăieri anuale de 8 mc la hectar.

Apelul este nefondat.

În mod corect a reținut prima instanță că fapta inculpatului prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni, deoarece a tăiat 3 copaci, fiind conștient că astfel încalcă legea. (Instanța nu a analizat susținerea inculpatului potrivit căreia s-a aflat în eroare de fapt cu privire la dispozițiile legii civile privind tăierea copacilor proprii).

Apărările inculpatului conform cărora s-a calculat de nespecialiști valoarea masei lemnoase provenită din arborii tăiați, nu sunt concludente. Valoarea pagubei a fost stabilită conform înscrisului

existent la dosar de către reprezentanți ai Ocolului Silvic” (nu se precizează care reprezentanți și dacă erau calificați să stabilească volumul de masă lemnoasă și valoarea).

- „Împotriva sentinței a declarat apel inculpata, susținând că nu a comis cu intenție faptele, ci dintr-o neglijență determinată de condițiile vitrege în care și-a desfășurat activitatea.

Analizând apelul ...

Din probele administrate pe parcursul ambelor faze procesuale, rezultă că inculpata se face vinovată de săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina sa” (motivare neconvingătoare, nu se face referire la probele care dovedesc intenția și nu culpa).

9. Existența unor exprimări cu alt sens gramatical decât cel pe care l-a dorit instanța:

Exemplu: „Inculpatul l-a zgâriat cu cuțitul în zona ochiului stâng,..., după care inculpatul i-a mai aplicat o lovitură, tot cu pumnul, în zona ochiului stâng.”

De fapt, instanța a vrut să spună „...inculpatul i-a mai aplicat o lovitură cu pumnul , tot în zona ochiului stâng.”

10. Lipsa constatării situației de fapt, prin activitatea logico-juridică proprie a judecătorului; în acest caz, se preia conținutul rechizitoriului.

Exemple: - se expune rechizitoriul în totalitate, cu situația de fapt și mijloace de probă;

- se trage următoarea concluzie: „Analizând actele și lucrările dosarului, instanța constată aceeași situație de fapt și de drept ca cea descrisă în actul de sesizare”;

Procedând în acest mod, se creează prezumția că:

- a) judecătorul a preluat conținutul rechizitoriului fără să analizeze critic probele, deci practic nu a făcut o activitate de judecată;
- b) judecătorul acordă credibilitate maximă procurorului și probelor acestuia, în detrimentul celor ale apărării.

11. Lipsa indicării modului în care au fost coroborate probele, a concluziilor desprinse, astfel încât să se stabilească o anumită situație de fapt. Nu sunt analizate critic mijloacele de probă, nu se indică cele înlăturate și motivele înlăturării.

Exemple:

- se prezintă narativ desfășurarea activității infracționale, fără a se face referire la vreun mijloc de probă ce dovedește aceasta;
- la final se precizează: „Situția de fapt astfel reținută se probează cu...”
- se enumeră toate mijloacele de probă, fără a se face vreo coroborare între ele;

Contraexemplu: o sentință unde s-a făcut analiza probelor:

“Din conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului se reține că nu au fost identificate urme sau stropi cu aspect de sânge pe ușa de la intrare de la imobilul unde locuia victima, nici pe traseul parcurs. Nu au fost identificate urme de sânge nici în holul de la intrare, deși se susține de inculpat că victima ar fi fost lovită pe drum.

Martorii X, Y, Z vorbesc în declarațiile lor de o pată de sânge observată de ei la o anumită distanță față de casă, însă aceste declarații apar ca fiind izolate față de celelalte probe, nereușind să probeze lipsa de temeinicie a probelor de vinovăție.

Având în vedere multitudinea leziunilor suferite de victimă (raport medico-legal de autopsie), zona vitală și corpul contondent presupus a fi folosit, nu se poate spune că leziunile au fost produse la o distanță mare față de casă, întrucât acestea făceau imposibilă deplasarea victimei pe un traseu atât de lung” etc, etc.

Se observă raționamentul și concluziile clare și logice.

- Referirea la faptul că instanța a aplicat pedeapsa minimă datorită sentimentelor și nu datorită faptului că pedeapsa aplicată este cea corectă în raport de fapta săvârșită.

Exemplu:

“Dând dovadă de clementă, prima instanță a aplicat o pedeapsă...(sau suspendarea condiționată)”.

- Existența unor părți din practica sau considerente care aparțin altei hotărâri, astfel încât conținutul hotărârii analizate nu poate fi cunoscut și înțeles.
- Redarea integrală a conținutului rechizitoriului în considerente, cu analiza minuțioasă a tuturor probelor administrate în faza de urmărire penală, urmate de expunerea pe larg a probelor administrate în faza judecării fondului, însă fără a analiza și corobora toate probele.

15. Omisiunea instanței de fond de a se pronunța cu privire la apărările inculpatului.
16. Omisiunea instanței de apel / recurs de a motiva deciziile de desființare / casare cu reținere spre rejudecare, atunci când se pronunță în calea de atac o soluție diferită față de cea de la fond.
17. Nemotivarea laturii civile a cauzei / motivare insuficientă.
18. Preluarea de către instanța de apel a conținutului rechizitoriului și al sentinței penale criticate, deși numai aceasta din urmă formează obiectul controlului.
19. Identificarea, în considerente, a unor tendințe de discriminare etnică – se folosesc expresii ca “țigani”, “grupuri de țigani” sau utilizarea exclusivă a poreclelor părților în loc de nume.
20. Extinderea cadrului procesual prin introducerea în cauză a altor persoane, deși nu au calitatea de părți în acțiunea penală dedusă judecătii.
21. Încălcarea frecventă a prezumției de nevinovăție în încheierile pronunțate în cauzele privind măsurile preventive, prin folosirea exprimărilor de genul: *“fapta....a fost săvârșită de inculpat”*, *“inculpatul se face vinovat de săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave”*, etc.

VIII. ELEMENTE EXCLUSE DE LA EVALUARE

- a) Orice evaluare care ar implica aprecieri asupra fondului cauzei.
- b) Orice inițiativă evaluatorie care s-ar referi la dreptul material incident.
- c) Orice reținere privind caracterul convingător al motivării care ar aduce atingere substanței judecătii.
- d) Orice referire privitoare la soluția pronunțată în cauză.
- e) Analiza limbajului de specialitate folosit (uzucapiune în loc de prescripție achizitivă sau posesia de la 10 la 20 de ani)

- f) Analiza limbajului folosit de judecător prin substituirea termenilor din hotărâre cu sinonime propuse de evaluator.
- g) Posibilitatea evaluatorului de a face aprecieri asupra calității hotărârii judecătorești, afară de componentele analizate în ghid.
- h) Posibilitatea evaluatorului de a face aprecieri cu privire la cauză ori la aspecte ale cauzei care ar fi relevante din punctul său de vedere.